

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY Join The Pay-Roll SAVINGS PLAN

DARBININKAS Lithuanian Semi-Weekly Newspaper Published every TUESDAY and FRIDAY 366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXX — No. 20.

TEL. SOUTH Boston 2680

ANTRADIFINIS (Tuesday) KOVAS (March) 13 D., 1945 M.

TEL. SOUTH Boston 2680

FIVE CENTS

Lietuvių Darbininkų radio programa, pradėdant šeštadienį, kovo 17 d., iš WESX, Salem, bus transliuojama per visą valandą.

Kitą šeštadienį, kovo 17 d., prašome klausytis lietuviškos programos nuo 1:30 val. po pietų iki 2:30 valandos. Tuo laiku kiekvieną šeštadienį Tamstos išgirsite gražių lietuviškų dainų, muzikos ir pranešimų.

Stalino Vergų Planas Kelia Susirūpinimo

Karl H. Von Wiegand, kurs vadinamas Dean of America Foreign Correspondents ir kurs šiame kare buvo internuotas japonų, praneša iš Madrido, kad nieks nesukelia tiek susirūpinimo Europos atėjimui, kiek Jaltos paskelbti pranešimai, kad ten principu sutikta su Stalinu, kad Sovietų Rusija turėtų teisę deportuoti iš Vokietijos milijonus eks-karių ir civilių į Rusijos gilumą ir Sibirą nenumatytam laikui dėl priverstinių darbų.

Nesuprantama esą, kaip Amerika ir Anglija, tos didžiosios žmogaus teisių čempionės sutiko ir gina tokį planą, kurs dvidešimtą amžių pastumėtu visu šimtmečiu atgal.

Privertimas vyrų ir moterų apleisti savo šalį ir vykti ten, kur jie nenori, ir dirbti su menku bei be jokio atlyginimo, po priežiūra ginkluotos sargybos, ir gventi koncentracijos stovyklose yra vergija.

Amerikos prezidentas Abraham Lincoln, kurs tapo nužudytas 1863 m., paskelbė problemą panaikinančią vergiją Amerikoje. Esą, tiesiog negalima daleisti, kad po 82 metų Amerikos kongresas ir žmonės pripažintų ir patvirtintų vergijos principą ar praktiką Europoje, nežiūrint kokioje formoje ji būtų.

Pranešimai iš Maskvos, kurie tapo perleisti per Sovietų cenzūrą, kur sakoma, kad Stalinas reikalavęs nemažiau 10,000,000 darbininkų iš nugalėtų tautų priverstiniams darbams Rusijoje ir kiek iš pranešimų, atėjusių iš Washingtono, New Yorko ir Londono, galima suprasti, kad nei prez. Rooseveltas, nei premieras Churchillas Jaltoje tam nepasipriešino kelia daugiau nei nusistebėjimo.

Nurodoma, kad Sovietų Rusija nėra pasirašiusi Genevos Konvencijos ir, kad per visą šį karą nei sykiu neprileido Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus atstovų aplankyti karo belaisvių stovyklas Rusijoje.

Manoma, kad įvyksiančioje Saugumo Konferencijoje San Francisco mieste, bal. 25, Rusija bandys gauti konferencijos sutikimą bei pripažinimą, dėl tokios vergijos ir deportacijos iš Vokietijos.

Krikščionybė Pasmerkta Jaltoje

Lawrence, Mass. — Kovo 10, po iškilmingų pontifikalių mišių, kuriose dalyvavo J. E. arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D., kun. Charles David McInnis, Šv. Sebastijono mokyklos, Newtono, viršininkas, pareiškė, kad Krikščionybė Europoje tapo pasmerkta, kaip pasekmė susitarimų Jaltoje, nesutinkančių su Atlanto Čarteriu.

„Krikščioniškoji Europa jau beveik bus sunaikinta“, — sakė kun. McInnis, — jei vietoje principų, paskelbtų Atlanto Čarterio, mes padarėme susitarimą Jaltoje, kad Britų Imperija paliks čielybėje, o Europa bus pavesta komunizmo įtakai, kas reiškia Rusijai, o Jungtinės Valstybės laikysis nuošaliai ir veiks kaip brokeris! ... Mes nesuimtėme savo jaunuolių frontan su šautuvu rankoje, kad jie sušaudytų krikščionybę į gabalėlius, bet, kad išsaugotų tuos idealus, kurie randasi Atlanto Čartery.

J. V. Maraini Stumia Japonus į Iwo Šiaurigali

Guam, kovo 12 — Trečioji ir ketvirtoji Jung. Valstybių marinų divizija pralaužė japonų linijas Iwo saloj ir užėmė beveik visą rytinį pakraštį, o tuo pačiu laiku penktoji divizija suspaudė prieš garizonus į mažą sritį šiauriniame gale.

BESALYGINIAI PASIDAVĖ

Ar Tai Galėtų Būti Teisybė?

„Boston Sunday Advertiser“ kovo 11 d. laidoje tilpo Von Wiegand'o iš Madrido straipsnis antgalviu „War May End without Treaty“.

To straipsnio vienoje vietoje, šis senas patyręs užsienių korespondentas šiaip išsireiškia: „Su kiekviena praėinančia savaitė auga ispūdis, kad Jaltoje atsitiko panašus į besąlyginį pasidavimą („unconditional surrender“) Roosevelto ir Churchilo Stalinui ir Sovietų Rusijai pirmiau, negu Vokietija besąlyginiai pasidavė Alijantams“.

Ar tai galėtų būti teisybė?

AMERIKIEČIŲ ĮSIVERŽIMAS Į ZAMBOANGA SUKRĖTĖ JAPONUS

Manila, Philipinų sostinė, kovo 12 — Jung. Valstybių aštuntosios armijos keturiolikos - pirmoji divizija įsiveržė arti Zamboanga, Mindanao's salos gale. Amerikiečiai netikėtai užpuolė japonus ir juos nustūmė į kalnus.

Amerikiečiai užėmė keturius kaimelius ir nustū-

Kaip ši graikė moteris, Graikijoje, atpažino savo vyrą nužudytą graikų sukilėlių, ELAS vadovybėje, ji išskėtus rankas isteriškai suklyko ir kas žino jos širdies tvirtumą, gal ir ji prisiglaudė prie šaltos žemelės, kaip ir jos vyras. Graikijoje ELAS sukilėliai kariavo prieš Anglijos kariuomenę, kuri išlaisvino Graikiją nuo nacių okupacijos. ELAS, tai yra raudonųjų banga, kuri nori pasigrobtį Graikijos valdžią ir savo rankas, prieš norą patriotingų graikų, kuriuos jie ir žudė. Šios žinios paduotos British Trade Union of atrocity charges against Greek ELAS forces.

Norwood'o Lietuvis Išvaduotas iš Japonų Nelaisvės

Vėliausiai paskelbtame išvaduotųjų iš japonų nelaisvės sąraše yra ir Norwood'o lietuvių jaunuolio inž. Daniel W. Miles vardas.

Prieš japonų klastingą užpuolimą, inž. Daniel Miles dirbo Filipinų salose kaip civilis inžinierius. Vėliau, kada japonai įsibriovė į tas salas, inž. D. Miles pateko į japonų nelaisvę.

Inž. D. Miles yra baigęs Bostono Universitetą ir buvo žymus atletas sportininkas. Rap.

Pasitarimai Pagreitinti Kinijos Karo Laimėjimą

Chungking, Kinija, kovo 12 — Per pastarąsias tris dienas lordas Louis Mounthatten turėjo pasitarimus su Kinijos karo vadais ir valdžios atstovais ir amerikiečiais militariais vadais kaip greičiau užbaigti karą su japonais.

Admirolas Mountbatten atsakė diskutuoti apie pasitarimus, bet iš visko suprasta, kad svarbiausias pasitarimas buvo apie subendrinimą Pietrytinės Azijos karo veiksmų su Kinijos karo veiksmiais prieš japonus.

RUMUNIJOS NAUJOJI VALDŽIA YRA PALANKI SOVIETAMS

Londonas, kovo 12 — Šiomis dienomis Rumunijoje sudarytas naujas ministrų kabinetas, kurio premieru yra Petre Groza. Kairieji buvo griežtai nusiteikę prieš buvusį premjerą gen. Nikolai Radescu.

Rumunijoje kairieji sudaro taip vadinamą „Tautinį Demokratinį Frontą“. Dabartinis ministrų kabinetas vadinamas koalicijinis, tačiau iš aštuoniolika vietų ministerijoje to fronto kairieji užima keturiolika vietų. Buvęs ministrų premieras gen. Radescu nors ir nebuvo prieš Sovietus, bet kairieji juo buvo nepatenkinti ir kėlė truksmą. Sovietų valdžia atsiuntė iš Maskvos į Bucharestą, Rumunijos sostinę, komisarą Višinski, kad padarytų tvarką. Sovietų Rusijos valdžia, kaip sakoma, buvo nepatenkinta gen. Radescu, kad jis negalėjęs suvaldyti „terroristinių veiksmų“ Transylvanijoje. Tai gi sovietų Rusija rėmė kaiuriuosius, kurie reikalavo perorganizuoti valdžią, būtent, prašalinti Radescu.

Sovietų Rusija grąžino Rumunijai Transylvaniją, kurią Hitleris buvo prijungęs prie Vengrijos.

Iš viso to, kas dabar dėdasi Rumunijoje, tas pats buvo Lietuvoje. Sovietai grąžino Lietuvai Vilnių, bet po kiek laiko okupavę visą Lietuvą. Rumunija niekad nebuvo su Vokietija, kaip ir Lietuva. Britai įtaria, kad Rumunija gali laipsniškai visai pakrypti į komunizmą ir sudaryti komunistinę vyriausybę.

Mes nei kiek nesistebėsime, žinodami sovietų Rusijos valdžios politiką, kad po kiek laiko Rumunijos valdžia nutars prisijungti prie Sovietų Rusijos, būtent, „prašys, kad ją pri-

imtų į sovietų respublikas.“

Rumunija nėra pakrypusi į komunizmą, nei į sovietų Rusiją. Prieš karą kairieji, kurie dabar sudaro taip vadinamą „Tautinį Demokratinį Frontą“, neturėjo nei 25 nušimčio pasekėjų.

Jaltos konferencijoje buvo susitarta, kad „žmonės (tautos), buvusios Ašies sėbrai, turi pačios apsispręsti, kaip jos nori valdytis ir išspręsti visas ekonomines ir politines problemas“. Prižiūrėjimui viso to, kad taip įvyktų buvo sudaryta Alijantų Komisija. Bet Rusija dar prieš tą susitarimą buvo jau paėmusi vadovybę Rumunijoje. Alijantų atstovai susidūrė su keblumais Balkanuose. Šiomis dienomis Rumunijos kairysis elementas, kuris pritaria Rusijai, taip buvo įsigalėjęs, kad kesinosi nuversti Radescu valdžią arba sudaryti palankią valdžią Maskvai. Faktas yra, kad dabar toki valdžia sudaryta, nežiūrint ar kam patinka, ar ne.

Jeigu taip bus ir kitose valstybėse, kurias sovietų Rusija okupuoja, tai galima sakyti, kad politiniai karas pralaimėtas. Didžiausias demokratinių tautų priešas Hitleris bus nugalėtas, bet Europoje įsigalės proletariato diktatūra — sovietų Rusija. Nesinorėtų tikėti, kad Jung. Valstybės ir Anglija norėtų matyti sovietų Rusijos įsigalėjimą Europoje. Galimas dalykas, kad sutriuškinus Vokietijos hitlerizmą Europoje, demokratinės valstybės pareikalas, kad ir proletariato diktatūra skaitytusi su demokratiniiais principais, kurie aiškiai yra iš-

dėstyti Atlanto Čartery.

Amerikiečiai Užėmė Septynius Miestus Vokietijoje

Alijantai Kontroluoja Visą Vakarinį Rhine Upės Pakraštį

Amerikiečiai Trečioje Vietoje Persikėlė Per Rhine

Paryžius, kovo 12 — Vokietijos naciai padarė dvi kontr-atakas prieš amerikiečių pirmąją armiją, bet abi buvo atmuštos. Vokiečių karo jėgos išsklaidytos ir amerikiečiai užėmė septynius miestus toje srityje, tarp kurių yra Linz. Amerikiečiai pasivarė pirmyn devynių mylių ilgumo ir trijų mylių gilumo fronte.

Pranešimas sako, kad alijantai kontroliuoja visą vakarinį Rhine upės pakraštį. Vokiečiai sako, kad alijantų divizijos persikėlė per Rhine upę trečioje vietoje nuo Coblenc į šiaurę iki Nijmegen.

Trečioji amerikiečių armija pasivarė pirmyn nuo trijų iki šešių mylių ir užėmė 31 Vokietijos miestelį. Vokiečiai visai išsitraukė iš Coblenc.

Berlynas sako, kad anglai ruošiasi persikelti per Rhine upę tarp Emmerich ir Wesel.

Vargas Nekandidatuosiąs į Prezidentus

Rio De Janeiro, Brazilija, kovo 12 — Praneša, kad prezidentas Getulio Var-

gas nebūsiąs kandidatas į prezidentus. Brazilijos prezidento rinkimai įvyks pirmą kartą nuo 1930 metų.

Prezidentas Getulio Vargas pranešė kovo 1 d., kad jis paskelbs rinkimus prezidento, valstybės gubernatorių, parlamento ir valstybės legislaturės laike 90 dienu.

Be to, prezidentas Vargas pareiškė, kad balsavimu bus pataisyta ir valstybės konstitucija, kuri buvo parašyta ir priimta 1937 m.

Vėl Bombos Trenkė į Šveicarijos Miestus

Londonas, kovo 12 — Šveicarijos valdžia praneša, kad nežinomos valstybės bombanešiai numetė bombas ant Basle ir Zurich ir užmušė 4 žmones. Taipgi padarė nemažai ir materialinių nuostolių.

Pranešimas sako, kad padegančios bombos sukėlė gaisrus Basle mieste, kurios buvo išmestos iš vieno lėktuvo, kurios suardė geležinkelį ir sunaikino 50 prekinis traukinius. Taipgi sužalojo prekinę stotį.

BOMBARDAVIMAS JAPONIJOS SOSTINĖS PRIMINĖ ŽEMĖS DREBĖJIMĄ

Washington, D. C., kovo 12 — Jung. Valstybių bombanešių B-29 bombardavimas Japonijos lėktuvų išdirbtės Nagoya mieste ir taipgi bombardavimas Tokio, japonų sostinės, priminė žemės drebėjimą 1923 m., kuris pavertė Ja-

pjonijos širdį į griuvėsius.

Amerikiečiai lakūnai sukėlė didelius gaisrus Tokio ir Nagoya. Bombos, kuriomis bombardavo Japonijos miestus, buvo pagamintos Naujoje Anglijoje.

ALIJANTAI NUMETĖ 8.500 TONŲ BOMBŲ ANT VOKIETIJOS

Londonas, kovo 12 — Alijantai lakūnai numetė daugiau kaip 8,500 tonų bombų ant Vokietijos miestų. Daugiau kaip 1,000 Anglijos bombanešių puolė ir aliejaus išdirbimo įdirbtuvės, ir sukėlė gais-

rus. Apie 2,000 amerikiečių bombanešių puolė ir bombardavo vokiečių submarinų įstaigas ir jų kiemus Hamburgėje, Kiel ir Bremlėje Essen, kur yra Kruppo įstaigas toje srityje.

Rusai Apsupa Du Baltijos Uostus

Londonas, kovo 12 — Rusijos raudonoji armija apsupa du Baltijos uostus, būtent, Dancigą ir Gdynią. Vokiečiai, spaudžiami iš visų pusių link Dancigo ir Gdynia, negali atsilaikyti. Rusams beliktik 9 mylios iki Dancigo ir Gdynia.

Be to, kaip praneša vokiečiai, raudonieji pastatė 75,000 armiją Moravijos srityj, kur yra vartai į Vienną ir Praga. Taipgi rusai progresuoja ir kituose frontuose. Tačiau tarp Balaton ežero ir Budapešto, Vengrijoje, vokiečių ofensyva padarė progresą.

IVAIRIOS ŽINIOS

POPIEZIUS PAZADEJO PASAULIO DARBININKAMS PAGALBĄ

Roma, kovo 12 — Jo Šventenybė Pijus XII priėmė audiencijon Italijos Krikščionių Darbininkų organizacijos atstovus ir juos labai nuoširdžiai atsiliepė.

Popiežius Pijus XII pažadėjo ne tik Italijos darbininkams, bet ir viso pasaulio nuoširdžią paramą.

Japonai Sutriuškinsią Iši-veržėlius, Sako Koiso

Japonijos premieras Kuniaki Koiso, kalbėdamas parlamente, išpėjo savo žmones, kad jie būtų pasiruošę, kai ateis laikas, ginti savo "šventą tėvynę", kai ji bus kautynių lauku.

Iš to galima suprasti, kad patys Japonijos vadai žino, jog Japonija bus karo lauku. Iki šiol kautynės eina salose, kurios nebuvo Japonijos kontrolėje, bet Jung. Valstybių ir pagelbininkų karo jėgos taip pajėgingai triuškina japonų karo jėgas, kad jie patys jaučia, jog tos kautynės persikels į Japonijos žemę.

Išlaisvinti Amerikiečiai Grižta iš Odesos

Maskva, kovo 12 — Praneša, kad apie 1,200 Jung. Valstybių kareivių, kurie buvo paimti į vokiečių nelaisvę ir rusų išlaisvinti, iš Odesos grįžta į Amerikos bazes.

Išlaisvintieji amerikiečiai kareiviai alijantų laivais išplaukė per Juodąsias jūras kovo 7 ir 8 d. Dar tūkstantis amerikiečių kareivių liko Odesoje, kur jie yra apgyvendinti specialiose dormitorijose, kartu su kitais alijantų kareiviais.

Sovietų Rusijos laikraštis "Pravda" rašo, kad apie 10,000 alijantų kareivių laukia laivų Odesoje, ir kad 3,413 kareiviai jau yra išvykę.

NAUJAS VEIKALAS

"LITHUANIAN AFFAIRS an Index to the New York Times on Subjects Pertaining to Lithuanian and Lithuanians Compiled and Edited by Casimer V. Baltramaitis. Published by Lithuanian Press Club, New York, N. Y. 1945". Veikalas turi apie 180 pusl., spausdintas gražiai mimografu su spausdintais rinkiniu viršeliais, didelio formato, labai gražiai atrodo.

K. Baltramaitis rinko medžiagą keliolika metų, kad surinktų didelį skaičių autorių ir išstudijuoti raštų turinius ir padaryti svarbesnes minčių santraukas. Veikalas apima nuo 1914 — 1944 metų laikotarpį veik visą, su maža išimtimi gal kas liko nepastebėta, kas liečia Lietuvos, Klaipėdos, Vilniaus ir kitus su Lietuva surištus klausimus. Retas kas gali prieiti prie panašios medžiagos sandėlių, kad galėtų naudotis. Nemažai svetimtaučių, norėdami ką nors sužinoti apie Lietuvą negali gauti medžiagos, kai tuo tarpu ją gali rasti The New York Times arkivuose. Bet ir tas nevisiems pasiekiamas. K. Baltramaitis veikalas yra raktas netik svetimtaučiams, bet ir mūsų veikėjams, norintiems ką nors tinkamo surasti. Ypačiai šiuo momentu, kuomet pas mus nėra anglų kalba nieko išsamesnio apie Lietuvą, šis veikalas yra begalo svarbus ir vertingas. Nemažiau svarbu yra žinoti ką yra pasakę žymūs pasaulio vadai Lietuvos ar kitu koku klausimu liečiančiu mūsų kraštą, kai tuo tarpu negalima surasti ir nežinoma, kur tą galima rasti.

Lietuvių Spaudos Klūbas padarė garbingą darbą išleisdamas šiuo momentu tokią veikalą. Teko girdėti, kad manoma pasiūsti svarbiems svetimtaučių veikėjams, knygynams, laikraščiams, po knygą dykai.

Svarbiausia tenka sveikinti autorių. K. Baltramaitis dar jaunas žmogus, gimęs ir augęs Elizabeth, N. J., buvo nuvykęs Lietuvos studijuoti Lithuanistikos ir okupavus Lietuvą grįžo Amerikon. Visą savo energiją paveda studijoms apie Lietuvą. Turi baigiamą veikalą Lithuanistikos anglų kalba kas buvo kur rašoma apie Lietuvą. Turi surinkęs Lietuvos tapytojų, skulptorių, ir kitų menų šakų reprodukcijas ir buvo išstatęs viešai parodoje apie 1000 eksponatų. Turi didelį rinkinį lietuviškų knygų. Vargiai kitą rasime čia gimusių, kuris taip giliai būtų Lithuanistikoje pasinėręs. Tur būt jis vienintelis išnaudojusių lithuanistikos studijoms Lietuvos pašalpą už ją taip gausiai savo tautai atsidėkoja. Šia proga tenka palinkėti autoriui tęsti savo darbus ir toliau mūsų mylimos tėvynės labui. Jrs.

IVAIRENYBĖS

Naminis Batų Tepalas

Batams tepalus perkamės pagamintus fabrikuose. Bet galima jo pasigaminti ir namie, ypač kasdien nešiojantiems batams tepti.

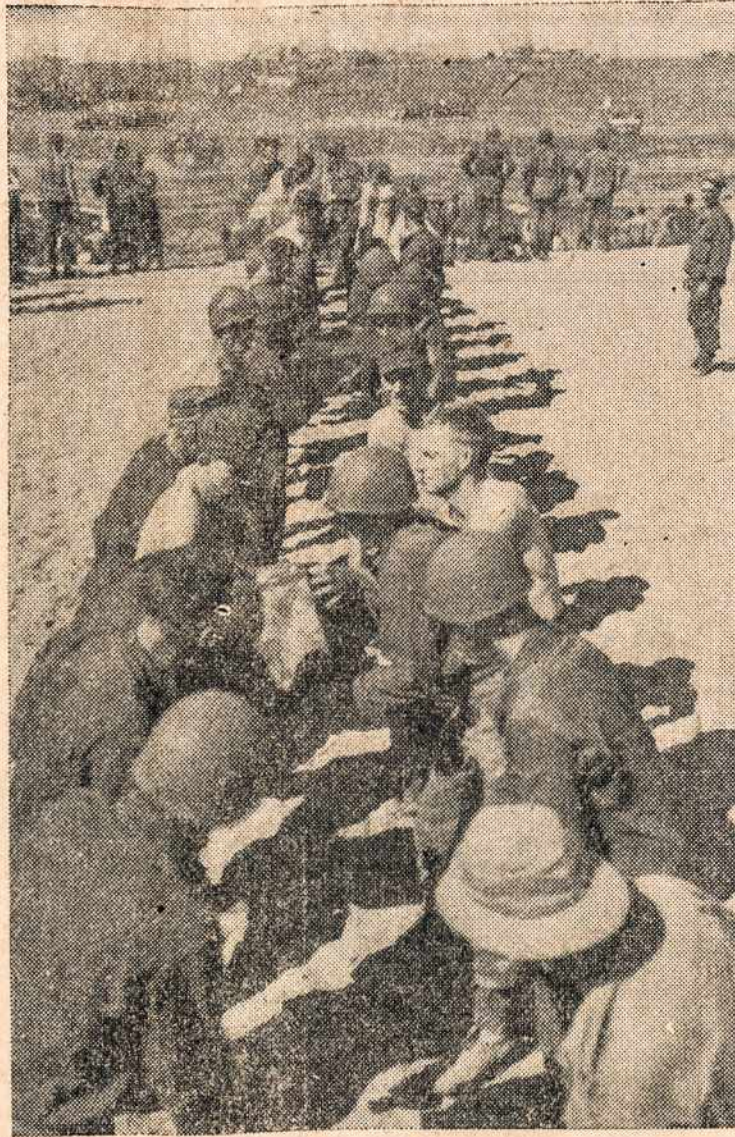
Paprasčiausiam tepalui pasigaminti imame 2 šaukštus acto, 4 šaukštus lajus, visa tai sumaišoma su skystoka bulvinių miltų koše ir užvirinama. Kai skiedinys atšals, jame ištrinti geri du šaukštai smulkių švelnių suodžių. Jei norite turėti kietą batų tepalą, tai imame 2000 dalių bičių vaško, 1000 dalių lajus ir 250 dalių labai smulkių suodžių. Gaminant tepalą lajus ir vaškas tirpinami viename puode, o kai tirpinys kiek atšals, primaišyti ir suodžių. Gerai viską išmaišius, tepalas supilama į norimas formas ir vartojamas batams tepti.

Kaip Valyti Šukas?

Nešvarias šukas reikia valyti, nes jomis galima užkrėsti galvos odą ir netekti plaukų. Geriausia jas išvalyti pirmiau pamerkusį į denaturuotą arba švarų spiritą; paskui jau reikia jas valyti senu dantų šepetuku, išskalauti švaram vandenį ir džiovinti. Tik nedžiiovinti ant saulės ir arti ugnies. Kaulinės šukas gera mazgoti muilnam vandeniu įpylus kiek amonijako.

Kuo Valyti Misingį?

Misinginės durų rankenas, indus ir kitus misinginius daiktus paprastai gerai galima nuvalyti krautuvėse perkamu tepalu. Tačiau misinginius daiktus galima nuvalyti ir

Išlipę į Subic Bay sritį amerikiečiai kariai siunčia amuniciją į krantą, kaip "žiedą — per rankytes..."

Dr. V. Kudirka — Tautos Žadintojas

"Ateis tokie laikai, kada maskoliaus čia nebus, bus Lietuva!" — Dr. V. Kudirka.

Šalia pirmųjų Lietuvos rašytojų, Simano Daukanto, vysk. Motiejaus Valančiaus, dr. Jono Basanavičiaus dar stovi įžymus dr. Vinco Kudirko vardas. Kaip dr. J. Basanavičiaus pasižymėjo pirmojo laikraščio "Aušros" leidimu, taip nusipelnė Lietuvai ir dr. V. Kudirka išleisdamas "Aušros" papėdininką "Varpą".

Vincas Kudirka gimė 1858 m. Vilkaviškio apskr., Paežeriuose. Pradžioje mokslą baigęs mokėsi Mariampolės gimnazijoje. Tais laikais dvaruose, miestuose ir gimnazijose viešpatavo lenkiška kalba ir dvasia. Užsikrėtė lenkiškumu ir Kudirka. Pats prisipažįsta gėdijęs lietuviškos kilmės ir savo prastų kaimiečių tėvų:

"Išlikimo instinktas liepė man niekad neatsiliepti lietuviškai ir saugotis, idant niekas nepamatytų, kad man tėvas dėvi sermėginę ir moka lietuviškai. Dėl to stengiausi kalbėti, nors blogai, bet lenkiškai, o nuo tėvų ir giminių, kurie atvažiuodavo manęs atlankyti, šalindavau iš tolo, jeigu tik patėmydavau, kad kas iš draugų ar ponų mato; šnekėdavau su jais ramiau tik pasislėpęs kur užkampyje. Tapau, mat, lenku ir sykiu ponu — tekau lenkiškai dvasiai..."

namie pasigaminta pigia priemone.

Tokiam valomam tepalui padaryti imama miltai, smulkios drožlės, piūvėnos ir valgomasis actas. Iš visų tų dalių padaroma skystoka košė ir ja aptepamos valomos vietos. Kai tešla apdžius, ji nutrinama vilnoniu skuduru ir valymas baigtas. Valomoji tešla daroma prieš pat ją vartojant, nes ilgiau pabuvus nebetinka. Daryti tiek, kiek tam kartui reikia.

Tėvų norą pildydamas Kudirka įstojo į Seinų dvasinę seminariją. Čia išbuvo vos du metu. Neturėjo pašaukimo į dvasinį luomą ir buvo prašalintas. Grįžo į Mariampolę baigti gimnazijos. Škart tėvų nepadedamas baigė gimnaziją su ta mintimi ir jausmu, kad lietuviu būti lyg nedera ir išvažiuo į Lenkiją.

Dar universitete būdamas Kudirka gavo pirmąjį "Aušros" numerį. Tada jis buvo smarkiai sulenkėjęs, bet lietuvių dar nevisiškai žuvs. Perskaitė jis "Aušroje" atspausdintą eilėraštį:

Op, op, Nemunėli,
Ar tu mane šauki,
Ar tik tyrų vandenėlį
Pliuškindamas plauki?

Perskaitė ir susigraudino. Kudirka vėliau tą įvykį taip aprašė: "... Ėmiau skubiai vartyti "Auszrą" ir... nepamenu visko, kas su manim paskui darėsi... Tiek pamenu, kad atsistojau, nuleidau galvą, nedrįsdamas pakelti akių ant sienų mano kambarėlio... Paskui man pasidarė taip graudu, kad apsikniaubęs ant stalo, apsverčiau. Gaila man buvo tų valandų, kurios nesugrąžintai išbrauktos iš mano gyvenimo kaipo lietuvių ir gėda, kad taip ilgai buvau apgailėtinu pagedėliu... Po tam pripildė mano krūtinę ramimi, smagi šilima ir, rodos, pajėgos pradėjo rasti... Rodos, išaugau išsyk, ir tas pasaulis jau man per ankštas... Pajutau save didžiu, galingu: pasijaučiau lietuviu esąs... Netrukus susiziedavau su Lietuvos literatūra ir iki šiai dienai savo sužieduotinės nepametė..."

Ir nuo tos dienos pradeda V. Kudirka dirbti dėl savo Tėvynės. Jis įkuria "Lietuvos" draugiją, kuri pasistato Lietuvą savo veiklos tikslu. Baigęs universitetą grįžta į Lietuvą dirbti, o ne į pelningesnę vietą, kur Rusijoje ar svetur. Minėta "Lietuvos" draugija 1889 m. pradeda leisti "Varpą" laikraštį, kuris beskambindamas žadino lietuvius iš miego. Per dešimt metų Kudirka "Varpu" nesiliovė šaukęs tautą "Kelkite, kelkite". Savo dailiąja literatūra; poezija ir vertimais jis įkvėpė jaunajai kartai meilę ir pasiaukojimo dvasią. Su užsakymu įdėkite į konvertą 15c. ir pasiųskite, DARBININKAS, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. ir tuojau gausite minėtą knygutę.

Jau išėjo iš spaudos NOVENA prie SV. ONOS ir Stacijomis. Išleido Tėvas Gabrielius Maria tautą "Kelkite, kelkite". Savo dailiąja literatūra; poezija ir vertimais jis įkvėpė jaunajai kartai meilę ir pasiaukojimo dvasią. Su užsakymu įdėkite į konvertą 15c. ir pasiųskite, DARBININKAS, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. ir tuojau gausite minėtą knygutę.

SV. ONOS NOVENA

Jau išėjo iš spaudos NOVENA prie SV. ONOS ir Stacijomis. Išleido Tėvas Gabrielius Maria tautą "Kelkite, kelkite". Savo dailiąja literatūra; poezija ir vertimais jis įkvėpė jaunajai kartai meilę ir pasiaukojimo dvasią. Su užsakymu įdėkite į konvertą 15c. ir pasiųskite, DARBININKAS, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. ir tuojau gausite minėtą knygutę.

Gai Dar Nepareina į Tautos Namus Gražiausias Dvasinio Turinio Mėnesinis Laikraštis

"ZVAIGŽDĖ"
Tai ligai nebelaukite! Mes nesistūlime ir neperskame "Zvaigždės", tik norime tiesą pabrėžti. Štai ji: "Kas pamėgino "Zvaigždę" vieneriems metams jau nebenori su ja skirtis! Šiuos žodžius nevenias iš skaitytojų pasakė."

"ZVAIGŽDĖ" žinokite yra šv. Jėzaus širdies laikraštis! Tas vienas jau daug reikiama! Maldos Apaštalavimas kito ne nenori turėti, kadangi šis laikraštis VISUS M. A. narių reikalus aprūpina. Jei norite būti šviesos ir Meilės sklaidėjais tai platinkite ir raginkite kitus skaityti 1944 metams

"ZVAIGŽDĖ" metams — \$1.00. Jėzaus širdies Spalvuotas Paveikslas 50 centų; Maldos Apaštalavimas "ZVAIGŽDĖ". Ištatai — 50 centų.

Adresas:
ZVAIGŽDĖS Administracija,
488 E. Seventh St.,
So. Boston (27), Mass.

TRIŲ SESELIŲ

Trijų seselių jaunam broleliui Reikėjo joti į didį karą.

Viena seselė brolelį rengė, Antroji žirgą jam pabalnojo.

O ši trečioji vartus atkėlė, Vartus atkėlė ir palydėjo.

Oi eisim, eisim, jaunos seselės, Ant aukštą kalno brolelio laukti

Mes prastovėjom kalne duobelę, Ir prarajom uosio tvorelę.

Mes prarajom uosio tvorelę, Bet nesulaukėm savo brolelio.

Plačiausiai Amerikoje Skaitomas yra mėnesinis, religinis, paveiksluotas laikraštis

"Šv. Pranciškaus VARPELIS"

duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvos kančias Lietuvoje. Talpina gražių aprašymų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių. Metams kainuoja tik \$2.00

Adresas:
Franciscan Fathers
Mount St. Francis
Greene, Maine

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS

Surinko ir išleido

Kun. P. M. Juras

Maldaknygė turi 788 puslapius. Minkštas odos viršelis; papuoštas lietuvišku kryžiumi. Paaukuota. Išoriniai puiki, patraukli, bet viduje dar gražesnė. Joje telpa 106 paveikslėliai. Daug jų paimti iš Mišiolio. Lietuvišku menu dabintų raidžių 22. Evangelijos Sekmadaniams ir Bažnytinėms šventėms. Novėnu 12. Litanijų 16. Vainikų maldų (Karunkėlių) 7. Giesmių 9. Trejos Mišios (Vienos Liturginės — maldos iš Mišiolio). Gaudūs Verksmai. Arti šimto puslapių pašvęsta maldoms į šv. Sakramenta.

Nurodoma geri darbai, už kuriuos galima laimėti atlydus. Labai daug įvairių maldų su atlydais. Nurodoma gyvenimo pagrindai — atspausdinta visi Poteriai. Raldės aiškios ir įvairios. Kalba graži. Iš priežasties karą spausdinta nedaug. Paskubėkit įsigyti. Kaina — \$3.50. Rašyk:

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"Darbininko" Administracija,

Siunčiu \$..... ir prašau prisiųsti knygą(s)

DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS šiuo adresu:

Vardas ir Pavardė

Govė

Miestas ir Valstija

Ar Jvyksta Siandien Stebukly? Taip!

Tai sužinosi perskaitęs

Prof. Dr. Vyskupo Būčio garsią knygą:

ŠVENC. P. MARIJOS APSIREISKIMAI LIURDE

Šia knyga susidomėjo visi Amerikos Lietuviai.

Ją skaityti ir netikintieji!

Liurdo knyga

Gausiai paveiksluota, gražiai kietais viršeliais įrišta, virš 500 puslapių.

KAINA — \$3.50

Kreipkitės su užsakymu:

DARBININKAS

366 W. Broadway So. Boston 27, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

DARBININKAS

866 West Broadway, South Boston, Mass. Telephone SOUTH Boston 2680

Už Vodkaus Kaušą, Už Kaviaro Šaukštą...

Pasirodo, kad taip garsiai būnjamasis pokarinio pasaulio "saugumas" visai nesaugus. Jis stovi ant molinių kojų. Daug gražių žodžių pasakyta apie būsimą "pastovią" taiką ir demokratinį susitarimą, bet kai prieinama konkrečias bei apčiuopiamas išvadas, tai visoj nuogumoj išlenda mizernas faktas, kad keturios didžiausios pasaulio valstybės bus nesuvaldomos ir galės pradėti karą, kada tik norės. Tik ginkluota pajėga jas tegalima bus sudrausti. Reiškia, atviras kelias naujam pasaulio karui... Tos keturios valstybės jau žinomos dabar: Amerika, Britanija, Rusija ir Kinija. Kalbama apie penktąją, bet jos nesurandama, nes Prancūzija ar tai neverta, ar tai per silpna į išrinktųjų skaičių įstoti... Puse burnos kalbama ir apie Lenkiją, bet tik tuomet, kai ji prisims Maskvoj iškeptą vyriausybę. Reiškia, "raveniše na lievo" — rykiuokitės kairėn. Be to, Kinija bus tiek sunegalėjusi, kad ji niekur nepajęs kištis. Tad susidarys vienodas, trijų valstybių valdomas pasaulis.

Bet ar gi vienodas? Ar demokratiškai sutvarkytas? Anaipol ne vienodas, nes Rusija tvarkys vienaip, Alijantai kitaip. Kai dėl demokratiškumo, tai Amerika ir Anglija pilnai ji išlaikys, nes tose šalyse demokratija amžiais išbandyta ir išgyvenus žmonių kaulų smegenyse. Tad Anglijos ir Amerikos tvarkomi kraštai demokratiškos susilauks. Bet kaip gi su Rusija? Ji komunistinė ir kaip tokią, paneigia laisvę iki paskutinio galimumo. Prieš šį karą ji statė ant vienos papėdės nacizmą, fašizmą ir demokratišumą. Visas tas sistemas skaitė "supuvusio kapitalizmo" padarais. Gi dabar Rusija, tarsi nieko nebūtų buvę, išsiskverbė į demokratiškos stovyklą ir neįmanomu įžulumu diktuoja savo sąlygas. Ir demokratiškas šoka pagal jos dūda! Ar Jaltos konferencija buvo sklandi, ar audringa, viešai neskelbiama. Sakoma, kad buvo švelni ir taikinga. Tegu bus ir taip, bet pridėkime nuo savęs, kad buvo ir vaisinga. Tas rusiškas svetingumas viską užglostė. Iš tiesų vaišinta karališkai: vodkaus ir kaviaro — "chot' otbavliaj" — nors laukan mesk. Net reporteriai pabrėžė, kad "raudonoji pipirinė stiprių kalbų pagimdo".

Rusai vaišina tai vaišina, bet vis dėlto nesimori tikėti, kad su tokiomis pasėkmėmis. Kad Ezavas už bliūdą daržovių košės pardavė Jokubui savo pirmenybę, tai suprantama: jis buvo kvailas ir eđrus. Bet kad taučių laisvę būtų parduodama už vodkaus kaušą ir kaviaro šaukštą, tai viršija lakiausias vaizduotės išsivaiojimą. Ne bereikalo Chicagos profesorius Borgese sako, kad į Atlanto Čarterį reikėjo įterpti dar penktąją laisvę — laisvę nuo gėdos. K.

TRAGIŠKOS 1941 M. BIRŽELIO 13, 14 IR 15 DIENOS

1941 m. birželio 12 dienos vakaras pripildė visų Kauniečių krūtines nerimu, nes iš kai kur suvažinavę kariški ir civiliški sunkvežimiai kurie buvo surikiuoti Kauno aikštėse, kėlė kiekvienam įtarimą. Kievienas šoferis buvo gąvęs įsakymą su savo mašina atvykti į tam tikrą vietą, bet kuriam tikslui — niekas nežinojo. Gyventojai išėję vakariniam pasiūlymui ir pastebėję tai, neramiai dairėsi, klausdami patys savęs, kas bus. Gal karas? — spėliojo, bet arčiau mašinų nedrįso priėiti, nes buvo per daug įbauginti nuolatiniai areštavimų ir persekiojimo. Juk aišku, kad kažkas turi įvykti, bet kas? Taip visi su ta mintimi išsi-vaikščiojo po savo namus. Naktis buvo nerami. Pro atvirą langą girdėjosi nenu-tilsdamas auto motorų burzginimas kas tęsėsi per visą naktį. Tikriausia tai karas! — pagalvojau sau ir

nebantiesi laukiau ryto kada galėsiu sužinoti tai. Pats. Tik išėjus į gatvę, prolektis pro nat mane kariškas sunkvežimis. Žvilnoterėjęs nastebiu jame kelis vyrus, ir keletą moterų, kuriu viena laikė ant savo rankų mažą kūdikį. Čiaudžiai verkdamas. Šalia jų visų sėdėjo atstata šautuvus du mongolai mažom akim ir išnūstais skruostais su raudonai mėlynom NKVD kepurėm.

Tik šiam sunkvežimiui dingus gatvės užsikime, pasirodė kitas, su panašiais keleiviais ir ginkluota sąryba. Pasidarė neramu. Ansidairęs aolinkui matau tik pilnus rūbesčio veidus. Tai bus vėl koks naujas bolševikų išmislas! — pagalvojau sau ir puskubėjau į savo gimnaziją, kur turėjau laikyti baigiamuosius mūsų kalbos egzaminus. Per visą kelią temačiau tik vieną vaizdą — visu greičiu važiuojančius, verkiančiais žmonėmis prikrautus, sunkvežimius. Įėjus į gimnazijos salę tuoj mane užpuolė draugai: "Tu dar neišvežtas! O Dieve, Algirdo, Juozo, Vytauto, Jurgio, jau nėra! — pradėjo vardinti šią naktį išvežtus mano geriausius draugus. Dabar man pasidarė viskas aišku — tai buvo pradėtas masinis lietuvių išvežimas į Sibiro katorgą.

Ši pirmoji naktis davė "geriausius" rezultatus, nes niekas tos medžioklės nesitikėjo ir visi ramiausiai miegojo savo butuose. Tačiau jau antrą naktį — spruko kur kas galėjo; vieni į sandėlius, kiti į pastoges, o dar kiti net į laukus ar miškus. Daugelis patekė į visišką nevilį susidėję daiktus laukė iki ateis juos paimti. Aplinkui girdėjosi tik verksmas ir aimanavimai, dėl išvežtų brolių, seserų, tėvų ar vaikų.

Net ir tie žydai, kurie ligšiol vaikščiojo iškėlę galvas ir nuolat kartodami įgrisusius žodžius — dabar mūsų valdžia! — ir tie dabar vaikščiojo kaip nesavi, nes nė vienas ir iš jų tapo išvežimo auka. Suprato visi, kad niekas negali būti tikras dėl savęs. Tačiau didžiausią išvežamųjų dalį sudarė lietuviai inteligentai; daugiausia mokytojai. Tačiau vežami buvo ne pavieniai asmenys, bet šeimomis, neatsižūrint nė į amžių nė į lytį. Patį galiu būti liudininku apie išvežimą 85 metų turinčios, ir visai nepaeinančios senelės, kuri dar be to buvo visai akla. O kiek tokių senelių buvo išvežta! Ir visa tai, pridėjus dar motinos pienu mintančius kūdikius, buvo vadinama kontr - revoliucionieriais arba liaudies priešais, grasinančiais nuversti bolševikinę santvarką...

Isiveržė į butus su įsakymus ruošti kelio nei, mongolai, pamatę alptančias moteris, praeidavo juokdamiesi raminti — neverk, matka, sovietinė santvarka visais rūpinasi, ten gausi viską, ką čia turėjai, išidėk tik maisto kelei nei ir važiuojam. Na greičiau — judinkis!

Taip žmonės tik su ryšulėliu maisto ar rūbų buvo vežami sunkvežimiais į traukinių stotį, kur buvo

Olandietės vienuolės sesers vadovybėje, amerikiečiai kariai maršuoja "Grand Marsh" su našlaičiais vaikučiais, Hoensbrock Castle, Olandijoje.

grūdami į išanksto tam paruoštus gyvulinius vagonus su aklai užkaltais langeliais, tik paliktu mažų plyšeliu orui įeiti, kuris ir tai buvo perkaltas geležinėmis štangomis. Taip pat vagono apačioj buvo padaryta maža skylutė su loveliu savo reikalams atlikti... Karštis tomis dienomis buvo neišpasakytas. Vagonuose žmonės pradėjo trukti oro. Dar pačioj Kauno stoty mirė keletas silpnusių nelaimingųjų, nes truko ir vandens, kurio duodavo tik po kibirą 25 žmonėms, visai dienai.

Pripildžius visus vagonus pasmerktaisiais žmonėmis, traukinys sunkiai iš lėto pradėdavo judėti Vilniaus kryptimi, kur N. Vilnijos stoty buvo skirstoma kur kas važiuoja. Čia įvyko dar viena tragedija: vyrai buvo atskiriamu nuo žmonių, motinos nuo vaikų ir viskas buvo išvežta į skirtingas vietas.

Kaip tie žmonės pasiekė savo ištremimo vietas ir kokia tik jų dalis pasiekė — liko paslaptim. Tik saujelė teatsiliepė iš tų 35,000 žmonių.

Važiuojant šioms traukiniams su ištremtaisiais dar Lietuvos laukais, likę lietuviai sustoję būreliais pagelžkely liūdnei, su ašaromis akyse mojuodavo rankomis, tardami paskutinį lietuvišką "sudie". Į tai, pro mažą plyšėlį, vagono langelyje pasirodydavo mojuojanti ranka ir iš vagono vidaus pasigirdavo duslus širdį verias — Sudie! Sudie brangi Lietuva! lig bilda lėtai einančio traukinio ratai nuslopindavo tą jų šauksmą.

Neliko Lietuvoj nė vienos apylinkės, iš kurios nebūtų buvę išvežta. Ne nuostabu, kad kiekvieno lietuviu širdis užvirė keršties, kurio pasėkoje, kilus vokiečių rusų karui 1941 birželio 22 d. t. y. po savaitės, visoj Lietuvoj suliepsnojo sukilimas. Didelis, mažas, jaunas ir senas, visi, kuriems yra brangi Lietuvos laisvė šoko prie ginklo, kad greičiau tik galėtų išsivaduoti iš tos baisios raudonosios tiranijos. Bolševikai panikos apimti išbėgo iš Lietuvos dar greičiau negu į ją atėjo, nespėję sunaikinti nei svarbiausiųjų dokumentų, iš kurių dar paaiškėjo, kad tais pat metais birželio 27, 8 ir 9 dienomis turėjo būti antrasis masinis išvežimas, kuriam pavardžių sąrašai jau buvo sudaryti, bet... jie nesulaukė tada tos dienos, kad tai galėtų padaryti.

Kaip Karo Kainų Ir Racionavimo Tarybos Veikia

Kiekvienas asmuo šioje šalyje supranta racionavimo reikalingumą ir kontroliavimą kainų. Visiems aišku, kad valdžios kontroliavimas reikmenų ir racionavimas duoda visiems progos nusipirkti reikmenų teisinga kaina, kada mūsų kovojantieji vyrai ir moterys aprūpinti. Bet mažai žmonių žino kaip visa mašinerija veikia.

Kaip vietiniai Karo Kainų ir Racionavimo Tarybos veikia?

Kaip žmonės gali prie to darbo prisidėti? Tuos klausimus turėtų atsakyti kiekvienas Amerikos pilietis.

Karo Kainų ir Racionavimo Tarybos įsteigtos vieną savaitę per Perly

GIEDU DAINELĖ

Giedu dainelę, savo giesmelę Apie rūpesčius, vargelius Lietuvos krašto, ne taip ir rašto, Giedu senųjų žodelius.

Kalnai ant kalnų, o ant tų kalnų Kalnai ir maži kalneliai; Tenai Lietuva per amžius buvo, Kaip sako mūsų seneliai.

Ten miškai snaudė, ten meškas gaudė Kasdien lietuviai iš seno; Užė, braškėjo medžiai nuo vėjo. Ten, kur lietuviai gyveno.

Ant piliakalnių, ant smėliakalnių Ažuolai, šventi kerojo, Ir tie dievačiai, kuriuos žemaičiai, Kuriuos lietuviai turėjo.

Ir labai buvo plati Lietuva, Daug ana žemių įgijo; Žmonės laimingi buvo, turtingi, Niekur nebuvo vergijų.

Vieni didžiūnai buvo galiūnai Ant vyresniųjų išrinkti, O kiti saldžios klausė jų valdžios, Visi mažučiais vadinti.

Vysk. A. Baranauskas.

Visą tai prisiminus galima pilnai išsivaduoti apie padėtį Lietuvoje šiuo metu, ir pateisinti tą pusę milijono lietuvių pabėgimą į Vokietiją ar į Švediją nuo besiantinančių bolševikų, nes kiekvienas kas, syki gavo patirti ką reiškia jų "išvadavimas" tas antrą syki to "išvadavimo" nenori patirti. Kauniškis Red. pastaba. Šio straipsnio rašytojas 1944 metais buvo vokiečių išgabentas į darbus Vokietijoje, o iš ten Prancūzijoje. Tenai jį sąjungininkai išlaisvino pereiną vasarą. Dabar jis randasi D. Britanijoje. "Iš. Dr-gas"

meninias problemas. Kur patvarkymai nepaisomi, Taryba kreipiasi prie OPA "enforcement" valdininko. Kaip žmogus gali prisidėti prie darbo šių tarybų?

Kurie turi daug laiko, gali prašyti būti paskirtais kaip "price panel assistants". Tokių yra apie 45,000. Visi savanoriai, kurie duoda visokias informacijas, lygina kainas, reikalauja, kad kainos būtų viešai iškabintos, ir kitų darbelių. Darbas būtų neišpasakytai sunkus be jų pagalbos.

Ypač žmones, kurie vartoja svetimas kalbas yra būtina reikalingi.

Nes jie galėtų prisidėti prie darbo svetimkalbių krautuvės. Ir patiems žmonėms jie galėtų paaiškinti visokius nesupratus. Per mažai svetimkalbių prisidėjo prie šio svarbaus darbo.

Kaip galima tapti "Price Panel Assistant"?

Nueik į arčiausią vietinį War Price and Rationing Board. Jeigu kvalifikacijos tinkamos, tai busi tinkamai išlavintas ir galėsi stoti į darbą. Tarybos pirmininkas darbininką prisiegos apskričiuose. Ir kada buvo reikalinga racionuoti cukrų ir kitus reikmenis, išduoti racionavimo knygetes ir kontroliuoti kainas.

Darbas Tarybų sparčiai išsivystė ir tas viskas šiantdien pavadintas War Price and Rationing Boards.

Nors racionavimas veikia per tris metus, daug žmonių nežino sąstatą tų tarybų.

Nariai tarybų yra apylinkių žmonės. Nėra biurokratai valdžios pasiūti. Kaimynai — kurie tikrai žino visų žmonių reikavimus. Ir visi tiems žmonėms pasitiki.

Daugiau negu 200,000 yra savanoriai, vyrai ir moterys, kurie aukauja laiką, kad tik visi žmonės būtų tinkamai aprūpinti. Algų jie negauna, bet jie žino, kad jų tas pasišventimas yra visų įvertintas.

Savanorių darbininkų yra daugiau, negu darbininkų reguliariame štabe, kurie pasiekia 35,000.

Kaip jie veikia? Apart Tautinio Ofiso Washingtono, OPA turi 9 rajoninius ofisus, 92 distriktinius ofisus, 250 nuopaisant spalvos, rasės, tikėjimo arba kalbos.

Lietuvių parapijos, klūbai ir organizacijos kiekvienoj apylinkėj privalo būti atstovaujami vietinėse rybose. Raginkite savo žmones prie šio svarbaus darbo prisidėti. FLIS.

Linksmi kariai, kurie yra tarpe 153 išgelbėtų sugrįžusių iš Pacifiko į Los Angeles.

IT'S UP TO FARMERS, HOUSEWIVES AND INDUSTRY TO KEEP ON PRODUCING AND CONSERVING FATS

UNCLE SAM SAYS: SAVE THAT FAT, LADY!

TURN IN YOUR USED FATS FOR CASH AND RATION POINTS

I WILL!

RYTINIŲ VALSTYBIŲ ŽINIOS

NEW HAVEN, CONN.

Kovo 1 d., įvyko Amerikos Lietuvių Tarybos vietinio skyriaus susirinkimas, kuriame plačiai apsvarstyti bėgami reikalai ir prisiruosta prie tolimesnio veikimo.

Nutarta mūsų skyriaus vardu tuojaus pasiūsti \$300.00 į A. L. T. Centrą su pastaba, kad jau mes savo kolonijai paskirtą kvotą esam surinkę su šia prisūsta suma.

Skyriaus pirmininkas p. M. Vokėtaitis padėkos žodį pareiškė visiems, kurie prisidėjo kokiu nors būdu prie sukėlimo šios sumos pinigų ar tai aukomis arba darbu bei savo atsilankymu į parengimus. Taipgi prašė ir ateityje nenuleisti rankų, nes labai reikalinga yra remti Informacijos Biūras, kuris perduoda svarbias žinias apie mūsų tautos reikalus.

Suteikta auka \$10.00 skyriaus vardu dėl Amerikos Raudonojo Kryžiaus Karo Fondo per lietuvių skyrių.

A. L. T. vietinio skyriaus valdyba 1945 metams vienbalsiai užgirta ta pati, būtent, pirmininkas M. Vokėtaitis, 1-vice-pirmininkas V. Kripaitis, 2-vice-pirmininkas J. Pikelis, raštininkas J. Tamulis, išdininkas V. Norkūnas, izdo globėjos (naujos) — O. Pikilienė, ir S. Tamulienė. Veikiančioji Komisija — P. Mačiulaitienė, A. Vokėtaitienė, M. Ramanauskas. Garbės Pirmininkas šio skyriaus yra mūsų parapijos klebonas kun. Ed. Gradeckas.

Iš Bendro Šalpos skyriaus pranešimą padarė p-nia J. Dičkienė, pareikšdama, kad pilnai užsimokėjusių narių randasi 44. Rūbų pasiūsta į Centrą 3,300 svarų, ir dar randasi apie 700 svarų, kuriuos komisija tvarko ir ruošia pasiūsti.

Susirinkę draugijų atstovai į šį susirinkimą ir išklause ponijos Juzės Dičkienės pranešimo iš sekmingos ir našios Bendro Šalpos Fondo darbuotės, nuodžiugo, ir kiekvienas savo draugijoj bei kuopoj pasistengs daugiaus narių gauti. Negalima praleisti nepastebėjus, kad ponija J. Dičkienė yra B. Š. F. skyriaus raštininkė ir daug dir-

ba dėl jo gerovės bendrai su visa valdyba.

A. L. Tarybos skyrius nutarė pagelbėti Amerikos Raudonojo Kryžiaus Lietuvių vietinui surengti vakarą, kuriame bus renkamos aukos dėl Raudonojo Kryžiaus. M.

HARTFORD, CONN.

IŠ DRAUGIJŲ VEIKIMO
Pereitų metų gruodžio 17 d. kun. Pr. Aukštikalnis, S. J., Maldos Apaštaltavimo Centro direktorius, laikydamas rekollekcijas švč. Trejybės lietuvių parapijoj ir pritariant kleb. prelatui J. Ambotui, suorganizavo Maldos Apaštaltavimo draugiją. Prisaršė apie 60 narių.

ITAISĖ IR PAŠVENTINO DVI GARBĖS TABLETES

Vasario 11 d., prieš sumą švč. Trejybės lietuvių par. bažnyčioje įvyko nepaprastos iškilmės, būtent, pašventinimas dviejų garbės tablečių, ant kurių yra surašyta suvirš 400 mūsų jaunuolių vardų, esančių karo tarnyboje. Šventinimo apeigas atliko mūsų klebonas prelatas Jonas Ambotas, asistavo kun. V. Ražaitis. Žuvusiųjų karių motinos atidengė garbės tabletes.

Dalyvavo uniformose Sabonio 7 posto Ladies Auxiliary ir Raudonojo Kryžiaus lietuvių skyriaus moterys, kurios buvo apsirengusios slaugių uniformomis. Bažnyčia buvo pilna žmonių.

Pamokslą pasakė kun. Dr. J. Vaškas, MIC., iš Marianopolio. Šios iškilmės buvo tikrai jaudinančios, nes nėra šeimos, kuri neturėtų vieno ar daugiau karo tarnyboje.

Reikia pažymėti, kad tą gražų darbą sumanė ir atliko Sabonio posto moterys pagalbininkės (Ladies Auxiliary). Jos surinko aukas nuo geraširdžių žmonių ir tomis aukomis įtaisė tas dvi garbės tabletes. Aukavo ir draugijos, taip, kad trumpu laiku surinko \$500.00. Garbės sumanytojoms ir rėmėjams to gražaus darbo. Sugrižę mūsų kariai pamatys, kad jie nebuvo užmiršti savųjų žmonių.

Kovo 4 d. Lietuvos Vycių 6 skyriaus raštininkė ir daug dir-

Internuoti japonų amerikiečiai Maniloje laukia savo eilės, kad gauti porciją ryžių. Tai kasdienė ir ta pati porcija — ryžiai. Kai kurie internutieji asmens prarado po 50 svarų svorio. Šis paveikslas buvo surastas japonų fotografo nutrauktą.

zimiero šventę. Tą dieną turėjo užprašę šv. mišias ir benčrai priėmė šv. Komuniją. Šv. mišias atnašavo ir pamokslus lietuvių ir anglų kalba pasakė kun. P. Sabulis.

Kovo 11 d. įvyko Gyvojo Rožančiaus ir Tretininkų draugijų vakarėlis su dovanėlėmis. To parengimo pelnas paskirtas gėlėms papuošimui altorių Velykose ir laike 40 Valandų atleidų.

Kovo 17 d. įvyks Raudonojo Kryžiaus lietuvių skyriaus parengimas su dovanomis. Kviečia visus dalyvauti ir paremti jų gražų ir kilnų darbą.

Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo skyrius smarkiai veikia. Jau yra pasiuntęs 58 dėžes su drabužiais į centrą Lietuvos žmonėms. Bet tuo nepasitenkina. Skyriaus nariai-narės renka ir siūva drabužius, kad tik pagelbėti savo broliams ir sesutėms Lietuvoje ir išblaškytiems po įvairius Europos kraštus pergyventi karo audras. Skyrius turi nemažai narių ir jie užsitarnauja pagarbos už jų sunkų Lietuvos šelpimo darbą.

Atsiranda ir tokių lietuvių, kurie tarnauja svetimiems ir kenkia šiam kilniam darbui. Jie yra suklaidinti pasidavėlių — mūsų tautos išgamų. Jie norėtų, kad mūsų surinkti drabužiai ir aukos eitų per komunistų rankas. To tai jie nesulauks. Jeigu mes mokame dirbti dėl tėvynės Lietuvos, tai mes žinome vietą ir žmones, kurie dirba Lietuvos žmonių šelpimo darbą. P. M.

Hartford A. L. Tarybos Skyriaus dėl Lietuvos Nepriklausomybės Atskaita.

Minint 16 Vasario — Lietuvos Nepriklausomybės 27 metų sukaktį, vasario 11 d., 1943, Lietuvių par. mokyklos salėje, patrijotiniai lietuviai suaukojo \$300.00.

Aukotojų sąrašas:
Po \$10.00 — Vincas ir A. Kedžiai, Juozas Balvočius, Vincas ir Adelė Gailiūnai.
Po \$6.50 — Jonas Kasmonaitis, Alena Danelaitė.
Po \$5.00 — Antanas Kemežis, Viktoras Bryngas, Juozas ir Irena Leonaičiai, Jonas Vaičiulis, Paulina Ambrosienė, K. P. Tamošiūnas, Kaz. Pronskienė, Marcijona Pateckaitė, Zigm. ir Julė Kavaliauskai, Kazis Beržinskas, Alena Eidientienė, Pranas Belaglovis, Antanas Našlėnas, Marijona Jarinskienė, Antanina Klimienė, kun. P. Sabonis, Motiejus Žilionis, Ona Remeika, Kastantas Vaironis, pp. Kurtinaičiai, Andrius Pateckis, Leo Navickas, Vitautas Raugauskas, Juozas Levinskas, pp. Gedraičiai, Petr. ir Antanas Mašiota.

\$3.75 — Alekas Povilonis.
Po \$3.00 — Elzbieta Jakaitienė, F. Vančiauskienė, Joana Ma-deskienė, Z. Bairiūnienė.

Po \$2.00 — Juozas Lukoševičius, Pranas Poška, Agota Lusprėmė šv. Komuniją. Šv. mišias atnašavo ir pamokslus lietuvių ir anglų kalba pasakė kun. P. Sabulis.

Po \$1.00 — Agnieška Ridikas, J. Pugžlienė, Ludvisė Balvočienė, Elzbieta Kemrilienė, Ona Gurskis, Juozas Burbulis, Teofilis Janukevičius, Walter Tangney, Antanas Karlan, Jonas Reklaitis, Monika Bernotienė, J. Pugžlis, Ad. Katkauskas, St. Šrupšas, Ona Seskaitė, V. Petraitis, Mrs. Zaramba, Jonas Mickevičius, M. ir T. Kripai, Katrina Dvilienė, Joana Novak, Bronė Ladavičienė, Mary Mikalonis, Kastantas Pundžius, Ona Degutis, Jonas Andreliūnas, Marcelė Raulinaitis, Ona Kazlauskienė, Elzbieta Bakčinskienė, Katrina Goberis, Uršulė Kuižinienė, Antanas Morkūnas, Ona Navickienė, Adelė Kamentaitė, Juozas Baruolis, Bronius Pilipaitis, Kazys Balčiūnas, Aleksandras Rakauskas, Antanas Aukštakalnis, Vil. Timinskas, Petras Jankauskas, Klemensas Skurupskas, Vincas Dzikas, Jonas Petrukevičius, Kastantas Ambotas, Marijona Deltuvienė, Ona Navickienė, Ona Povilonis, Juozas Jankauskas, Pranas Vičas, Ad. Navickas, Alek. Vėžialis, Katrina Rakauskienė, Katrina Sabeckis, Ona Gečienė, Jurgis Dilius, Ona Jurinienė, Katrina Povilaitis, Juozas Mališauskas, Kazimiera Jasauskienė, Magdė Laurinaitis, Kaz. Baker, Antanas Kaunietis, Cecilija Labeckienė.

Surinkta smulkiais \$3.25.
Viso surinkta — \$300.00.
Dėkojame dalyvavusiems programoje ir aukotojams.
A. L. T. pirm. V. Brynga, Rašt. — J. Leonaitis, Išd. — A. Mašiota.

Išigykite Liurdo Stebuklų Knygą

Jo Eksc. vyskupas P. Būčys yra parašęs vieną iš įdomiausių knygų — "Švč. P. Marijos Apsireiškimai Liurde", kurią skaitydamas ne vienas ras savo suvargusiai sielai tikrą paguodą ir suraminimą.

Išigykite ją šiandien. Ji yra virš 500 puslapių, didelio formato, stambiomis raidėmis, puikiais audeklo apdarais su aukso raidėmis užrašų. Kaina tik — \$3.50. Su užsakymais kreipkitės: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke Paieškomi Asmenys:

- BANIENĖ, Stasė, gim. Krėčiūtė, kilusi iš Navarėnų miestelio. KODIS, Pranas, prieš šį karą gyvenęs Boston, Mass.
- BARZDIENĖ, Barbora, prieš karą gyvenusi Čikagoje. KONGELIS, Juozas, prieš karą gyvenęs ir gal tebegyvenęs Čikagoje.
- BICHUTA, Jurgis, prieš šį karą gyvenęs Čikagoje. MATAITIS, Teofilis, kilęs iš šiaulių apskr., Radviliškio vlsč., Diržių km., prieš šį karą gyvenęs Čikagoje.
- GRICIUS, Juozas, seniau gyvenęs 110 Sawyer Ave., Dorchester, Mass. MASLAUSKAI, Pranas ir Kostas, kilę iš Cimaniūnų kaimo, Leipalingio vls., Seinų apskr., seniau gyvenę, o gal tebegyvenę New Yorke.
- GRICIUS, Povilas, seniau gyvenęs 16 Fossdal Rd., Dorchester, Mass. SKILANDZIUNAS, Konstantinas, gyvenęs, o gal dar ir tebegyvenantis Buffalo, N. Y.
- IGORIS, Tamm, Joseph, prieš karą gyvenęs 511 Ohio Ave., E. St. Louis, Ill. Jam yra žinia iš sūnaus Antano Igorio. STANKUS, Balys, savo laiku turėjęs šiauliuose dešrų fabriką.
- IVINSKIAI, Juozas ir Antanas, prieš kurį laiką gyvenę Čikagoje. STANKIENĖ - Hasimbeinaitė, Stanislava.
- JAKNIUNAS, Henrikas, prieš karą gyvenęs New York. ULKE, Juozas, kilęs iš Jakubonių km., Pušaloto vls., Panevėžio apskr., šiuo metu apie 60 metų amžiaus.
- KIPAS, (gal Kyras?) Mykolas, prieš šį karą gyvenęs Čikagoje. Ieškomieji arba apie juos žinantieji prašomi atsiliepti: Consulate General of Lithuania 41 West 82nd Street New York 24, N. Y.

Tėvų Jėzuitų Misijos

- Brooklyn, N. Y. — Apreiškimo parap., kovo 4 — 25 d., T. Antanas Mešlis, S. J.
- Brockton, Mass. — Šv. Roko par., kovo 5 — 18 d., T. Jonas Kidykas, S. J.
- Chicago, Ill. — Visų Šventųjų parap., kovo 19 — 25 d., T. Jonas Kidykas, S. J.
- Baltimore, Md. — Šv. Alfonso parap., kovo 26 — Bal. 1 d., T. Jonas Kidykas, S. J.
- Pittsburgh, Pa. — Dangunų Jėzūgimo parap., bal. 8 — 15 d., T. Pranas Aukštikalnis, S. J.
- Pittsburgh, Pa. — Šv. Vincento parap., bal. 8 — 10 d., T. Jonas Kidykas, S. J.
- West Lynn, Mass. — Šventės Širdies parap., bal. 15 — 22 d., T. Antanas Mešlis, S. J.
- Nashua, N. H. — Šv. Kazimiero parap., bal. 22 — 29 d., T. Pranas Aukštikalnis, S. J.

Tėvų Pranciškonų 1945 Metų Misijos

- Paterson, N. J. — Šv. Kazimiero parapijoje, misijos, 40 val. atilaidai, Tretininkų rekollekcijos, kovo 4—18 d. — Tėvas Justinas Vaškys, O.F.M.
 - Chicago, Ill. — Šv. Jurgio parapijoje, kovo 4 — 11 d. — Tėvas Juvenalis Liauba, O.F.M.
 - Bayonne, N. J. — Šv. Mykolo parapijoje, Šv. Juozapo novėna kovo 10—19 d. — Tėvas Agnelius Krasauskas, O.F.M.
 - Chicago, Ill. — Šv. Juozapo parapijoje, kovo 12-18 d. — Tėvas Juvenalis Liauba, O. F. M.
 - Detroit, Mich. — Šv. Antano parapijoje, kovo 19—25 d. — Tėvas Juvenalis Liauba, O.F.M.
 - Detroit, Mich. — Šv. Jurgio parapijoje, kovo 26 d. — balandžio 1 d. — Tėvas Justinas Vaškys, O.F.M.
 - Toronto, Ont. — Lietuvių parapijoje, balandžio 4—8 d. — Tėvas Justinas Vaškys, OFM.
- FRANCISCAN FATHERS, Mount St. Francis, Greene, Maine.

Metropolitan tenoras Lauritz Melchior pagiria muzikos mylėtojas merginas

"Žingeidauju ir Žingeidauju!"

ŠAUKĖ ALICE

KA TIKTAI Alice matė per veidrodį, tai nieko daugiau kaip tikrai switching įtaisus moderniniame telefonų Centraliniame Ofise.

Jeigu Alice matytų tūkstančius porų vie- lių sujungtų ir kaip greitai pora įjungtama, kad padarius šaukimą, tai tikrai jai būtų nuostabu. Tikrai mechaniški stebūklai!

Mes tikimės per ateinančius keletą mė- nesių susilaukti centraliniame ofise naujų įrengimų kaip šis, panaudoti tam tikrose vietose, ypač kur yra didelis trafikas — kamsatis. Čia yra tik dalis atsargiai išpla- nuotos programos, patarnauti Naujosios Anglijos, auganti telefonų reikalavimą dėl civilijų, kuris dabar sulaukys dėlei karo priežasties.

Naturaliai, tas užims nemažai laiko šį ekipamentą instaliuoti, nes tūkstančiai vie- lių turi būti atsargiai ranka sujungti. Bet patyrę darbininkai yra pasirengę viską pa- daryti, kaip tik susilauks ekipmentų atei- nant ir juos paleisti žmonių aptarnavimui, be mažiausio suvėlavimo.

Sūnaus Palaidūno Sugrįžimas

ANDRĖ GIDE — ("N. R.")

Arturui Fontainui

— Pasikelk nuo lovos. Pažiūrėk ant stalo mano galvūgaly, ten, prie tos suplėšytos knygos.

— Man jį atnešė kiaušianis aną vakarą, po to, kai tris dienas buvo negrįžęs.

— Taip, tai laukinė granata.

— Žinau; jį bjauriai karti; bet vis dėlto jaučiu, kad aš ją kąščiau, jei labai būčiau ištroškęs.

— Ach! dabar aš tau galiu pasakyti: tokio troškulio aš ir ieškojau tyruose.

— Troškulio, kurį vienas tas kartusis vaisius nuramintų...

— Ne; bet reikia mylėti tą troškulį.

— Tu žinai, kur tų vaisių galima nusiskinti?

— Yra mažas apleistas sodelis, kurį galima pasiekti dar prieš saulei nusileidžiant. Jokia tvora nesiskiria jo nuo dykumos. Ten tekėjo upelis; keletas

pusiau prinokusių vaisių kaboję ant šakų.

— Kokių vaisių?

— Tokių pat, kaip mūsų sode; tik laukinių. Visą dieną buvo labai šilta.

— Klausyk; ar tu žinai, kodėl aš tavęs laukiau ši vakarą? Dar prieš dieną aš išeinu. Šią naktį; šią naktį, kaip tik pradės brėkšti... Susijuosiau strėnas; šią naktį pasilikau savo sandalius.

— Kaip! Tu padarysi tai, ko aš nepadariau?..

— Tu man atidarei kelią, ir mintis apie tave mane palaikys.

— Aš turiu tavim stebėtis; o tu, priešingai, turi mane užmiršti. Ką tu pasiimsi su savim?

— Tu gerai žinai, kad būdamas jauniausias, aš neturiu paveldėjimo dalies. Aš išeinu be nieko.

— Taip geriau.

— Į ką tu žiūri pro langą?

— Į sodą, kur guli mūsų mirusieji seneliai?

— Mano broli... (vaikas, atsikėlęs iš lovos, apkabina palaidūno kaklą savo ranka, kuri tokia pat švelni kaip ir jo balsas) — Keliauk su manim.

— Leisk! leisk! aš pasiilksiu raminti mūsų motinos. Be manęs tu būsi budresnis. Dabar laikas. Dangus blykšta. Išėik be triukšmo. Na! Pabučiuok mane, mano jaunasis broli: tu išneši visas mano viltis. Būk tvirtas; užmiršk mus; užmiršk mane. Kad tu galėtum nebegrįžti... Nulipk tyliai. Aš apšviesiu...

— Ach! duok man ranką iki durų.

— Atsargiai ant priebudžio laiptelių... Vertė P. R-s

(Pabaiga)

Amerikos Lietuvių Jaunimo Žurnalas

"VYTIS"

"VYTI" leidžia Amerikos didžiausia jaunimo organizacija — Lietuvos Vyčiai.

"VYTIS" eina kas mėnesį gražia paveiksluotas ir deda įdomių straipsnių, žinių iš Amerikos ir užsienio.

"VYTI" rasi žinių iš viso pasaulio.

"VYTIS" rašo apie Amerikos lietuvių jaunimo judėjimą.

"VYTI" rasite įdomių pasiskaitymų tinkamų seniems ir jauniems.

"VYTI" redaguoja įžymus ir patyrus redaktorius Ignas Sakalas ir "VYCIU" bendradarbiauja jo suklviesti įžymiausi literatai.

TAD, padarykite šūki: "Tenelėka nei vienos katalikiškos jaunimo organizacijos, ar nors mažiausio skyriaus, kurie neskaitytų "VYTIES". Visi skaitykite "VYTI!"

"VYTIES" kaina metams tik \$2.00.

"VYTIS"

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

VILLA JOSEPH MARIE Holland Road, Newtown, Pa.

Naujos Kopyčios Statybai Auka

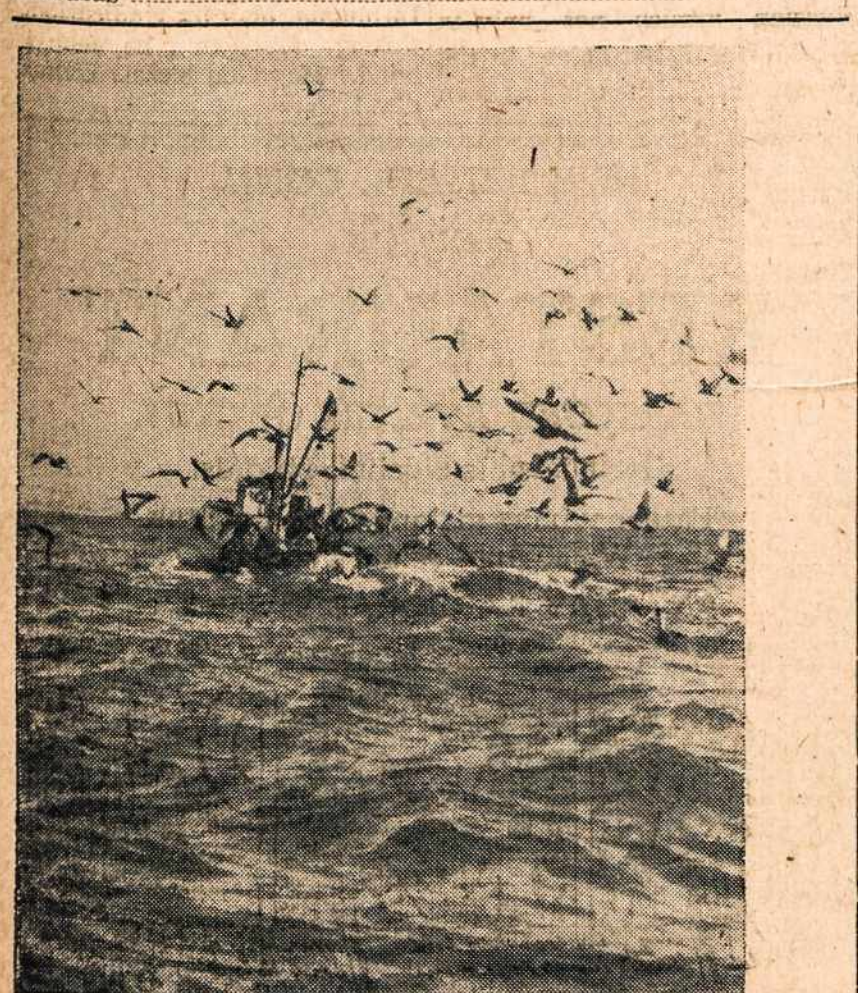
Savo auką skiriu žemiau paženkintu tikslu. (Prašome padėti ženklelį "x" į langutį šitaip ☒).

- Aukojų įrengimui grotelių, lango, altoriaus ir duodu \$.....
- Amžino Rėmėjo auka—\$100 ar daugiau. (Aukojų \$.....).
- Rėmėjo auka—\$25.00 ar daugiau. (Aukojų \$.....).
- Geradario auka — Kiek galima. (Aukojų \$.....).

Aukas galima siųsti ir paštu.

Vardas

Antrašas

Išalkę marių paukščiai naudojami jiems numestu iš laivo maistu.

Kai amerikiečiai uždavė lemiantį smūgį japonams Philippinuose, tai japonai besitraukdami naikino, degino viską, ir buvo padaryti nuostoliai taip dideli, kad jau negalėjo būti didesni. Štai kad ir šis vaizdas parodo, kaip sunaikinti namai ligi negalimo pataisymo.

Mūšio Lauke

Jau aušta dienele; nuraudę rytai
Liepsnoja, lyg dailūs skaisveidės skruostai
Netyčia bernelį išvydus;
Dar snaudžia paskendę migloj pagiriai,
Tik krūmus bevirkdo graudžiai ir jautriai
Ankstyba lakštutė pragyduš.

Mūšys nebesiaučia. Tylu ir ramu.
Išlėję patrankos klaikiu graudimu
Aplinkui mirties nebesvaižo.
Nebezirzia kulkos, tik vien kruvinai
Rusena sodybų karšti pelenai,
Ir plėnys pavėjui beskraido.

Lavonais išmarginta mūšio lanka.
Ne vieną mirtis palytėjo ranka,
Ne vienas čia atilsį rado;
Jau jų nepažadins saulutė skaisči...
Kaip girios medeliai, audros palaužti,
Ilsėsis jie ramūs, be žado.

Aušros jie ilgėjos, bet skaidrūs rytai,
Jau jiems neišaušo... Ir vieno tiktai
Dar plakti širdis nenustoja;
Dar spaudžia jis ranką prie savo žaizdos,
O stingstančios lūpos dar žodžius maldos
Tyliai ir graudžiai bekartoja:

"Už ką man, Dievuliau, už ką taip anksti
Nuvyto jaunystė graži ir skaisči,
Kaip lauko gėlė, pražydėjus?
Už ką tos svajonės ir saldūs sapnai,
Širdį išnešioti užges amžinai
Į karstą mane palydėjus?"

Užges... Ir pasaulis daugiau nežinos
Kančių ir troškimų krūtinės jaunos,
Kulka palytėtos krūtinės!
Man mirštant savieji akių neužmerkis,
Ir niekas jaunųjų dienų neapverks,
Tik ramos mirgės rytmetinės.

Sudie, sengalvė! Nors akys pratys,
Belaukiant sūnelio dienas ir naktis,
Kaip užtekan saulės močiutės,
Sudie!.. Nesulauksi daugiau tu manęs:
Parneš juodvarnėlis graudingas žinias,
Tau liūdint pas langą grįžūtės.

Sudie tau, sesute, graži ir jauna,
Teskamba daržely linksmutė daina,
Neverk, kai atmins broliauką,
Neverk, nors jautrioji krūtinė skaudės,
Tik vien atsidusęs giliai iš širdies,
Kasytėn įpink dobiliauką.

Sudie tau, meiluže, sudie amžinai,
Dabink sau galvelę, kaip vis dabina,
Zydėk nekalta, kaip žydėjus.
Užmiršk mano karštus, jautrius žodelius,
Aukštajam svirnely vėdink kraitelius,
Širdelę kitam pažadėjus.

Sudie tau, Tėvyne, sudie mylima, —
Priglaus mane jauną šalis svetima,
Nors mirt tarp savųjų norėjau.
Brangioji, kad būtum nors kiek bent arčiau...
Ak, plaka krūtinėj širdis vis rečiau...
Aš mirštu... Atleisk, Sutverėjau..."

Nutilo nebaigęs, o jojo skruostai
Iš lėto vis blanko, kaip auštant rytai,
Tik akys labiau sužibėjo;
Tiek grožės įspaudė į jas sopuliai,
Tiek paslėpto skundo ten buvo giliai,
Taip daug jos pasauliui kalbėjo!

Ramutės ir drėgnos, kaip gėlės lankų,
Kad svyra rasotos rytais nuo ūkių,
Jos smigo į toliau gilybę.
Ir stoji prieš jas ta meilutė šalis,

Kovo 20, 1945
Lietuvos Pranciškonų
Šv. Antano Vienuolyne
Mount St. Francis
Greene, Maine

Prasideda
ŠV. ANTANO GARBEI
Iškilmingos 13-kos
Antradienių Pamaldos,

kurios baigsis birželio 4-12
ŠV. ANTANO NOVENA

Už visus Šv. Antano pamaldų
ir novenos dalyvius, už visus
Pranciškonų Fūndatorius ir Rė-
mėjus, kas antradienį 7:30 val.
bus laikomos Šv. Mišios; vaka-
re 7 val. iškilmingos pamaldos
su Švenč. Sakramento palaimi-
nimu. Pamaldų metu bus skai-
tomos dalyvių prisiūstos inten-
cijos ir karių vardai. Pranciš-
konai melsis už juos visus.

Kviečiame Visus
Šv. Antano Mylėtojus
Jungtis su Pranciškonais mal-
doje, Šv. Komunijoje ir Šv. Mi-
šiose, kad per Šv. Antano užta-
rymą išprašius iš Dievo:
Laimingo Sugrįžimo Mūsų
Kariams!
Taikos Kenčiančiam
Pasauliui!
Laisvės Ir Nepriklausomy-
bės Mūsų Tėvynei
Lietuvai!

Iki Kovo - March 20 dienos
prašome prisiūsti savo ypatingas
intencijas sekančiu adresu:

FRANCISCAN FATHERS
Mount St. Francis
Greene, Maine.

DIDŽIAUSIAS ĮSAKY-
MAS — "Mylėsi Viešpatį
savo Dievą, visa savo šir-
dimi, visa savo siela ir visa
savo mintimi. Tai didžiausias
ir pirmasis įsakymas."
Mat. 22, 37-38.

J. V. G.

Kurią jam išplėšė beširdė dalis,
Išplėšė, kaip pačią gyvybę.

Vaidenas jam platūs laukai Lietuvos,
Berželiais apaugę kapai ant kalvos,
Ir kryžkelių senos kopyčios.
Melsvoji padangė gili ir gryna,
Ir girių ošimas, ir sesės daina,
Ir kaimo aprūkusios grįčios.

Sapnuojas pakrypę tėvūčių namai,
Graži kūdikystė, prabėgus linksmam,
Ir pirmos nekaltos svajonės...
Ir slenka ir pinas malonūs vaizdai,
O širdį lyg slegia ir gniaužia ledai...
Sudie tau, pasauli... ir žmonės...

Pakilo saulutė. Pirmi spinduliai
Į veidą berneliui sužiuro meiliai,
Bet saulės jau jis neregėjo.
Užgeso gyvybė, nurimo kančia,
Tik dvi ašarėlės ištryškė slapčia,
Kaip deimanto ramos mirgėjo...

PENNSYLVANIJOS ŽINIOS

PHILADELPHIA, PA.

Philadelphijos Lietuvių Rezoliucija

RESOLUTION

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 27 metų sukakties minėjimas, įvykęs vasario 18 d., Lietuvių Muzikos svetainėje, visais atžvilgiais pavyko. Šią šventę rengė Philadelphia Raudonojo Kryžiaus Lietuvių komitetas ir Liet. Muzikos salės bendrovė, ir visi Philadelphijos lietuviai.

Svetainės pirm. J. Griganavičius atidarė susirinkimą ir perstatė vedėju p. Juozą Kavaliauską. Kun. Dr. V. Martusevičius paskaitė "Invocation". "Dainos" choras, vedant inž. W. Norkui, sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. p. J. Kavaliauskas perskaitė Penn. Gubernatoriaus Pulk. Edward Martin DEKLARACIJĄ Lietuvos NEPRIKLAUSOMYBĖS Vasario 16 reikalų.

Šv. Jurgio parapijos mokyklos mokinių, vaikučių ir mergaičių grupė labai gražiai išpildė keletą kūrinių dainų ir deklamacijų.

p. J. Kavaliauskas perskaitė Philadelphia Mayoro Bernard Samuel ilgą ir gražų laišką, sveikinant Philadelphijos lietuvių ir išreiškdamas didelę ir gilią užuojautą lietuvių tautai ir pareiškimą, kad Lietuva turi būti laisva ir nepriklausoma valstybė. Lietuvos Laivyno kapitonas P. Labanauskas pasakė trumpą, bet įspūdingą kalbą. Panelės Antanavičiūtės sudainavo keletą duetų labai gražiai p. J. V. Grinius pasakė trumpą kalbą, ir pakvietė Raudonojo Kryžiaus atstoves slauges ples Smith ir Bradley, kad jos būtų liūdytojos ir pagalbininkės aukojime Raudonajam Kryžiui. Raudonajam Kryžiui surinkta \$822.25, o vėliau Liet. Muzikos svetainės bendrovė pridėjo \$50. Tad viso šios šventės pasėkų R. Kryžiui \$872.25.

Gražią ir įspūdingą kalbą pasakė adv. C. S. Cheledinas. Taipgi kalbėjo kun. J. Bagdonas iš Mahanoy City, Pa.

Labai gražiai pasirodė, kaip kad čia jas vadina "Vaidelutės" — SLA 370 k. narės, lietuviškais rūbais pasirengusios pašoko keletą klasinių lietuviškų šokių. "Vaidelutes" publika ilgai neleido nuo estrados griausmingais aplodimais. Paskutinis svetys kalbėtojas p. J. Kajakas, Lietuvos Pasiuntinybės sekretorius, trumpai, bet labai įspūdingai kalbėjo apie lietuvių kovas dėl nepriklausomybės. Adv. M. M. Šlikas, perskaitė rezoliuciją, kurios nuorašą čia talpiname, kuri tapo priimta vienbalsiai. Baigiant "Dainos" choras sudainavo dar keletą lietuviškų dainų, o vieną labai ypatingą, naujai pritaikintais žodžiais "Mes be Lietuvos nenurimsim!" Publika buvo labai daug, tūkstantis ar daugiau.

unanimously adopted by the United Lithuanian Organizations of Greater Philadelphia, Pa. on the occasion of the celebration of the twenty-seventh Anniversary of Lithuanian Independence held at the Lithuanian Music Hall, 2715 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa. on February 18th, 1945.

WHEREAS the Government of the United States of America continues to recognize the sovereignty of the Republic of Lithuania; and

WHEREAS all successive declarations by the United Nations beginning with the Declaration at Moscow as well as Tehran and Yalta repeatedly reaffirm the principles of the Atlantic Charter; and

WHEREAS it is a well known policy of these United States to intercede in the saving of human lives and the alleviating of the suffering of peoples being liberated from all oppression,

Now, therefore be it and it is hereby resolved that the United Lithuanian Organizations of Greater Philadelphia, Pa. urgently appeal to our Government, pending the re-establishment of National Representative Government of the Republic of Lithuania and without prejudice to the sovereign rights of the people of Lithuania, to intercede now with the Government of the Soviet Union

1) That the military occupation of the territory of the Republic of Lithuania be placed under the supervision of the Inter - Allied Control Body;

2) That the soviet administration in Occupied Lithuania proceed in accordance with international law and the rules of warfare;

3) That the citizens of Lithuania who were deported to the U.S.S.R. in 1940 and 1941 be released and permitted to return home;

4) That the American Relief Agencies be given full facilities to extend relief as soon as possible to the inhabitants of Lithuania, and, pending their return home, also to the Lithuanian deportees in the Soviet Union.

At the same time, the United Lithuanian Organizations of Greater Philadelphia, Pa. solemnly protest against the reported reign of terror inaugurated by the Soviet Administration in Lithuania, more particularly against reprisals, the confiscation of private property, the deportation of its citizens, the suppression of their religious-freedom and their individual human rights, and herewith again appeal to the Government of the United States to intervene and to protect their rights now and at the Peace Conference.

Chairman:

Juozas Kavaliauskas,

Secretary:

Kristas Zemaitis.

Originalas pasiūstas: Jung. Valst. Prez. F. D. Roosevelt. Nuorašai: Secretary of State of the U. S. Edward R. Stettinius, The Hon. Tom Connally, President of Foreign Relation Committee, U. S. Penna. Senatoriam. Visiems Philadelphijos Congressmenams, Pennsylvania Gubernatoriui, Philadelphijos miesto Mayorui, vietos Amerikos laikraščiam ir lietuviškiems laikraščiam.

"A-lės"

IŠTRAUKOS IŠ KONGRESMA- NO THOMAS LANE KALBOS

pasakytos vasario 18 d., šv. Pranciškaus lietuvių par. svetainėje, Lawrence, Mass., minint Lietuvos nepriklausomybės sukaktį.

"It seems fitting and proper that we gather here, in the Church of St. Francis to observe the Independence Day of Lithuania. For years I have watched this small band of devoted Christians working patiently to build this church and parish. In a fine spirit of brotherhood you have achieved from small beginnings, a religious centre of which you have every reason to be proud. With your own hands and hearts and faith... asking little of other... you have done this. To me that is symbolic of the sturdy independence which you and your forebears have brought to this country from your native Lithuania.

"Your fellow Americans have watched the sons and daughters of Lithuanian immigrants adjust themselves quickly and naturally to our way of life and make their contributions to it. Why? Because there must be elements in the Lithuanian character that are in harmony with the environment of America. The first generation among you did not come to this country for material opportunity alone. You did not come here to take... as some have done... paying only lip service to Democracy as they went. Your people came to stay and work for home and family so that you and your children would be proud to call yourselves "Americans". For the little nation on the shores of the Baltic and this great Democracy of the New World have this in common... the faith that only free men, under Divine guidance can have any self-respect and respect for others.

"In reading the history of Lithuania, I was impressed by one act of Christian statesmanship that was so far ahead of its time that it should be held up as an example for the troubled world of today. As early as 1380, when the Jews were burned in Spain and tortured to death in Germany, Vytautas, king of Lithuania, attracted a number of persecuted Jews to his country by promising them religious freedom and security. And he was as good as his word, enacting laws that punished by death anyone who attacked a Jew, injured or murdered him. Such Christian justice was outstanding then. It deserves mentioning now. For nowhere did the Jews enjoy as much religious freedom as they did in Lithuania. As a result there were and there are many Jews active in the fight for Lithuanian independence.

dered him. Such Christian justice was outstanding then. It deserves mentioning now. For nowhere did the Jews enjoy as much religious freedom as they did in Lithuania. As a result there were and there are many Jews active in the fight for Lithuanian independence.

At the third conference of nationalists which was held in Lausanne in June 1916, the Lithuanian delegate proposed and carried through resolutions guaranteeing to each individual his language, his religion and political and civil equality. Free association and traditions were recognized as "rights". Such was the fair and forthright spirit which animated the founders of the Lithuanian Republic. To them, their religion was a living faith, kind and just to all men... in startling contrast to the dark and deadly intolerance that has swept other nations in our time.

"Through the centuries, constant attacks by enemies forced the Lithuanians to form closer and closer ties among themselves. Through this unity in the face of common danger, the nation became strong. Finally, in 1386, the Lithuanians embraced Christianity.

"At this critical point in world history it was the privilege of Lithuania to render one of the greatest of services to Western civilization. It was Vytautas the Great, who, in 1399, withstood the invasion of the Tartars into Europe and saved Christianity. Lithuania stood as an impassable barrier, holding back the Asiatic hordes. For this deed alone, Vytautas and his followers have earned the undying gratitude of all ages.

"During his reign, Lithuania attained the summit of her power. Her frontiers extended from the Baltic to the Black Sea. This leader was as brave as he was clever. Historians have compared his genius with that of Charlemagne and Washington.

"Then came the fatal union with Poland which led to the subsequent weakening of both countries. Towards the end of the eighteenth century, larger and more powerful neighbors joined forces to partition Lithuania and she lost her sovereignty. For more than a century, the Lithuanians plodded along under a foreign yoke,

Kaip Yankiai Luzon saloj pritrūko visame batalijone veidrodžio, tai turėjo žiūrėti kito akimis ant savo veido ir skusti barzdas.

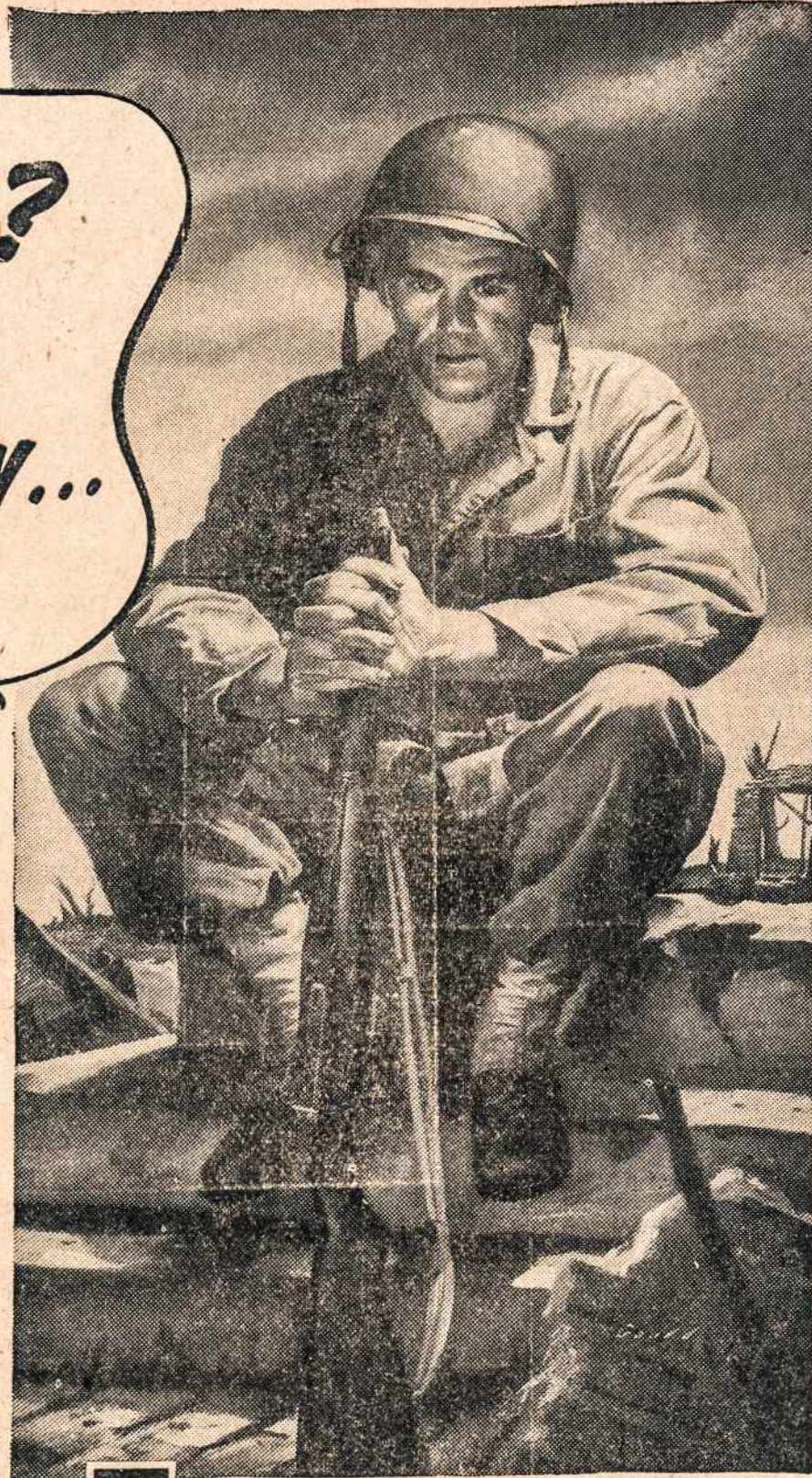
DARBININKAS

It's the waiting that gets you down... thinking... will you ever get home again? ... why don't they write more often... did Dad ever get over that heart trouble... is your best girl still waiting... will you ever get a job again... And then, something saves you. Like the day the Red Cross field man got a cable that your Dad was well. And the time Red Cross girls came up with doughnuts, coffee and million-dollar American smiles. Then Christmas came. And the Red Cross girl at the club made you trim a palm leaf Christmas tree, and you all had presents and sang the old carols, out there in the hot tropic night. Maybe it doesn't sound like much. The Red Cross does a lot of bigger things... such as collecting blood plasma for the wounded... sending food packages to prisoners of war... clothes for bombed-out kids. But to us, home seems just a little nearer, because your Red Cross is with us.

Americans: To keep at the side of your fighting men, your Red Cross must have funds. Contributions from you are the only source of income. Millions of our men are still far from home. They need your Red Cross... they must have it.

Keep your
RED CROSS
at his side

**GIVE NOW -
GIVE MORE**

holding fast to their faith and national culture in spite of every form of persecution.

"Before this turn of events however, a century of persecution had forced hundreds of thousands of Lithuanians to emigrate to other lands.

"The largest emigration was to the United States.

"No one appreciates American freedom as much as the Lithuanian. Unwanted in the land of their birth, a land where they had been appressed and constrained in every phase of the national and individual existence by a vengeful alien rule, they found a welcome haven in America. Here they enjoyed the benefits of education and culture freely and unhindered; they organized study classes and meetings; they attended lectures, theatricals and concerts; they published, disseminated and read books and newspapers in their own tongue; they founded parishes and societies... how vastly different was everything in America from the drastic prohibitions and the crushing ukase back home.

"The children of immigrants, born in this country, have inherited their parents' passion for liberty and even at this moment are giving it generously in defense of our America. The Honor Roll on the Lawrence common bears testimony to what I say. Their allegiance to our Democracy is complete and uncompromising.

"Today we observe the twenty-seventh anniversary of the signing of the declaration of Lithuania's independence. Those were tragic days in 1918 when the 20 heroes of Vilnius proclaimed that henceforth she would be free. The darkness gave way to light and she became her sovereign self again. For 22 years the citizens of Lithuania worked with a will to restore their ravaged land. Knowing that political democracy cannot exist without economic democracy they worked long and hard to provide opportunities for all. Agricultural reforms were instituted. Stock-breeding and dairying were increased. The peat bogs were tapped for fuel and power. Manufacturing was encouraged. The whole country was astir with the enterprise born of the new freedom. Religion and culture, unfettered by tyranny, stimulated the souls and minds of men again. It was God to be free. All that Lithuania asked was the opportunity to work out her own destiny in peace with her neighbors.

But the peace following the last war was an imperfect and uncertain one. The larger nations were faced with economic problems for which they had no immediate solution. Minorities, under the banner of false promises, captured power from the disillusioned majorities. Beggars on horseback rode into power in many countries and the problem of unemployment was temporarily solved by preparing for war... war in which to loot and pillage peace loving neighbors. And the democracies, praying for peace at any price made concession after concession until there could be no

more humiliation short of national suicide. Such was the cynicism... the expediency... the international spiritual bankruptcy of the 1920's and 1930's. "Then came the holocaust of 1939. In the years that followed, the armies of rival neighbors swept back and forth across the helpless countryside and paralyzed cities of Lithuania. Her cherished independence and individual culture were engulfed in the war among the powers. But Lithuania was not alone the victim of resurgent tyranny. As long as men and nations believe... they live. It is only when they abandon themselves, that they die.

"Kosciuszko was the first Lithuanian to come to America and advertise his country. This he did in a practical fashion, by rolling up his sleeves and helping the American colonists in their battle for independence. He was passionately interested in our cause for he had learned in his own country what misery and hardship an oppressed nation can suffer. Lithuania had long been the battle ground for major powers. Because of her geographical position she has suffered intolerably. Kosciuszko, then, was a logical defender of the rights of small and weak peoples, and his championship of the American cause was the first tie that bound the interests of Americans and Lithuanians.

"Overrun by both German and Russian armies not only in World War I, but also in the present war, Lithuania has been

"Since his day, however, immigration from Lithuania to America has been steady and consistent and the friendship between the two peoples has increased with the years. It is only natural that Lithuania should ask help of the same America that Kosciuszko aided in 1777. She wants to be a free and independent nation, to take up her national life where she left off a few years ago to establish herself once more as a national entity in reconstructed Europe.

"There never was a more determined nation than Lithuania, and she is not so little either. It has a population of three and a half million of whom 87% embraced the Catholic faith.

"I join with you on this occasion to salute the spirit of Lithuania. May its vindication... through freedom... be near at hand. May God bless... Lithuania!"

"The way to that goal may not be short... and it may not be easy. But from her past we nourish confidence for her future. No nation which has suffered so through the centuries without losing her will to freedom... can ever fail in her mission.

"The strength of her Christian faith which has supported her through every trial will not be denied. It is this moral and spiritual character which have outlived all oppression. Even now it shames the restless conscience of mankind.

"Lithuania lives in the hearts of her people. With unyielding belief in the justice of her cause, they do honor to her this day and look forward to the better day when she achieves her freedom for the rest of human time.

NEW BRITAIN, CONN.

Kardok

RESTAURANT

HARTFORD AVE., IR NORTH ST.

Geriausi alūs dideliais stiklais.

Patarnavimas malonus ir mandagus.

Visus nuoširdžiai kviečia

ANTANAS KARDOKAS, savininkas.

LT. JANE ARMY NURSE GETS A LETTER

Dear Jane, at our last Red Cross meeting one of the new members started a new, not when she asked what good her small amount of used fat would do. He quickly informed her that only one tablespoon a day from each household would insure our men all the medicines and all the munitions necessary to keep us on the road to victory. But Regina, Julia's P.S. She now saves every drop.

VIETINĖS ŽINIOS

ZINUTĖS

KETURDEŠIMTĖ. Šv. Petro So. Bostono lietuvių bažnyčioje, atsibus metiniai 40 Valandų atleidimai, kovo 16, 17 ir 18 d. Jie prasidės penktadienį, kovo 16 d., 8:30 val. ryte, su iškilmingomis šv. mišiomis, procesija su švenčiausiu Sakramentu ir pamokslu. 4 val. p. p., bus klausomos vaikų ir suaugusiųjų išpažintys. Vakare, 7:30 val., bus giedami Mišparai. sakomas pamokslas ir klausomos suaugusių žmonių išpažintys.

Šeštadienį rytą, pirmos šv. mišios bus laikomos 6 val., antros, 7 val. ryte, trečios 8 val. r. — dël vaikų. Suma bus giedama 9 val. ryte, su pamokslu. Išpažintys bus klausomos rytą, 3:30 val. p. p., ir 7 val. vak. Vakarinės 40-tės pamaldos tą vakarą prasidės 7 v.

Sekmadienį rytą, šv. mišios bus laikomos paprastomis valandomis: 7, 8, 9, 10 ir 11:30. Vaikų šventoji valanda bus 1:30—2:30 val. p. p. Vakare 7 val. baigsis 40-tė mišparais, pamokslu ir procesija.

Kovo 9 d., mirė, miesto ligoninėje, trumpai sirgusi Rozalija Juknevičienė (Bermanaitė), 59 metų, gyv. 4 Gould St., Brighton, Mass. Ji paėjo liakių parapijos. Amerikoje pragyveno 40 metų. Paliko sūnų ir dvi dukteri. Tapo iškilmingai palaidota, kovo 12 d., 9 val. ryte, iš šv. Petro par. bažnyčios, šv. Mykolo kapuose.

Kovo 11 d., tapo pakrikštytas Vincentas Edvardas sūnus Vincento ir Esteros (Tamošiūnai-

tės) Marcinauskų, gyv. 539 E. 7th St.

Sąjungiečių parengimas. Kovo 11 d., Moterų Sąjungos vietinė kuopa parsitraukė iš Cambridge. "Mūsų Ameriką". Šis tai patrijotingas naujas veikalas išpintas gražiais maršais, patrijotingomis kalbomis ir dainomis. Veikalas patiko So. Bostoniečiams, kurie yra dėkingi Cambridge Seselems ir jaunimui, ir vietinėms sąjungietėms.

Moterų Sąjungos kuopa aukavo vienuolyno taisymsi \$5.00. A. a. Rozalijos Juknevičienės šeima aukavo \$5.00 jos atminčiai.

LANKĖSI

Penktadienį lankėsi Petras Juronis iš Brockton, Mass. ir Mrs. F. Zaikis iš Dorchester, Mass. Atsilankymo proga abu aukojo po \$1.00 kalendoriaus fondan.

Lankėsi kun. Simonas Saulėnas, šv. Petro par. vikaras. Atsilankymo proga įstojo į kun. Dr. K. Urbonavičiaus knygos Vytis ir Erelis rėmėjus, aukodamas knygos fondan \$5.00.

Lankėsi S. Gailius iš Arlington, Mass. Atsilankymo proga atraujinio metams "Darbininką" ir kalendoriaus fondan aukojo \$1.00.

Kariškos Išleistuvės

Vasario 25 d., pp. Mykolo ir Onos Vareikų namuose, 159 Gold St., įvyko šaunios išleistuvės jųjų jauniausio sūnaus Viliaus, kuris savanoriai įstojo į Dėdės Samo laivyną, sulaukęs 18 metų.

p. p. Vareikai yra susipratę lietuviai ir uoliai darbuojasi Dariaus Amerikos legijono poste. Jųjų vyriausias sūnus Laurentius kovoja Pirmojoje Generalo Hodges kariuomenėje Vokietijoje. O antrasis sūnus Geraldas priklauso prie narsių marinų ir pasižymėjo kovose ant Guadalcanal salos prieš Japonus ir buvo paauskštintas į seržentus. Dabar jis vėl išvyko į tolimas Pacifiko salas kovoti prieš Japonus.

Ona Vareikienė yra pasižymėjusi savo stiprumu ir energija Hunt Spillers Mfg. Defense Works South Boston'e. Vieną kartą jai pavyko savo patriotingą kalbą sulaukti darbininkų streiką. Už tai gavo kompanijos tinkamą įvertinimą.

Svečiai ir giminės iš įvairių kraštų linksminosi ir paliko gražių dovanų. Linkime Vareikams susilaukti po karo visų jųjų trijų sūnų.

DAKTARAI

Tel. TROwbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPSYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8

ĮVAIRUS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
414 W. Broadway
South Boston, Mass.
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Pristatome Vyną, Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus, įvairių vynų ir tonikų. Šiuos gerimus pristatome į namus: vestuvėms, krikštynoms, parėms ir piknikams. Skubus patarnavimas. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE

VINCENAS BALUKONIS,
Savininkas

Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

Red Cross Aeroclub Girls 'Pray In' Combat Crews, Cheer Them As Well

Pataria Sugybulėti

Tūlas Jaunutis, rašydamas lietuviškų maskolių dienraštį "Laisvėj" (No. 46) apie Bostoną ir apylinkes, šitaip išsireiškia: "Visiems yra žinoma, kad barsukai ant žiemos sulenda į uolas, varlės užmiega dumblyje, paukščiai išskrenda į šiltus kraštus. Tas reiškia, jog gyvuliai protauja ir prisitaiko prie gyvenimo aplinkybių." Todėl Jaunutis pataria tūliems lietuvių laikraščių redaktoriams, kurie nelinkioja prieš komunistų "saulę su ūsais" pasiekti gyvulius, t. y. sugybulėti bei sužvėrėti ir "prisitaikyti prie aplinkybių".

Taip, mes žinome, kad maža dalelė lietuvių, taip tapo svetimos propogandos apglūšinti, kad jie tapo dideli imperialistinės Rusijos patrijotais, o savo brolių lietuvių atžvilgiu tikrai ne tik sugybulėjo, bet tiesiog sužvėrėjo.

Savo sužvėrėjimą puikiaiusiai pademonstravo, pernai rudenį, Municipal Buildinge, So. Bostone, kuome jų lyderis A. Binba viešai paskelbė mirties dekretą visiems lietuviams, pabėgėliams iš Lietuvos švedijon, nuo besiantinančio karo fronto. Reiškia, Binba, (kurio mama gal skerdžiant kiaušę savo galvą į pagalvę vyniojo, kad negirdėtų gyvulėlio žveigimo) visai nežinodamas kas tie pabėgėliai, gal jo brolis ar giminaičiai, tik žinodamas, kad jie lietuviai, išdidžiai paskelbė, kad visi jie bus sugražinti atgal, nuteisti ir sušaudyti vien už tai, kad jie driso bėgti nuo čekistų, kuriuos jiems teko pažinti pirmesnėje okupacijoje. O tūlas sugybulėjęs bei "prisitaikęs" prie aplinkybių" Jaunutis ir jo vienminčiai karštai plojo. Vienas skelbė nelaimingų brolių lietuvių šaudymą, o kiti jam pljomių pritaikė. Tai tikrai baisus sužvėrėjimas. Bet tai faktas.

Ir tai keista, kuomet savo tautiečių atžvilgiu jie reiškia tokį priešingą lietuvių prigimčiai, totorišką - japonišką žiaurumą, tai dėl dabartinio Kremliaus imperatoriaus (ar jų "Cerauninko") jie ne tik kaip Jaunučio "varlės lenda į dumbly", bet kaip kirminėliai vartalojasi-silaužioja.

Tik prisiminkime, kaip prieš dabartinį karą, bolševikai visur organizavo "bendrą frontą" kovai prieš hitlerizmą ir fašizmą. Bet štai jų viską galįs vždžius Maskvoje paskelbė slapta sudarytą sutartį su Hitleriu. Reiškia, diktatūrą prieš demokratijas. Ir visi mūsų bolševikai, kaip vienas, apsvirtė kojom aukštyn. Nei pusę kritikos žodelio nevamptelėjo Maskvos adresu, pradėjo garbinti šią "kraujų sucementuotą" Stalino-Hitlerio vienybę. Pradėjo biau-riai pulti demokratines Prancūziją, Angliją, Ameriką, o teisingai ir girti netik Rusiją, bet Vokietiją ir Italiją. Demokrati- jų karą prieš ašį vadino "kapitalistiniu karu". Nei vieno bolševiko neatsirado su nugarkauliu (back bone), kuris būtų iš- jęs viešai prieš šią sutartį, kuri

WATCHING FOR RED FLARES from returning warplanes, indicating wounded aboard, an American Red Cross aeroclub girl shares the tenseness of a ground crew at an airstrip (left). Above: Safely landed, weariness shows in the faces of men back from four or five hours' dangerous flight as they pause for sandwiches and hot coffee inside the aeroclub.

Bostono Lietuvių Rezoliucija Lietuvos Reikalui

priimta vasario 11 d. š. m., minint Lietuvos nepriklausomybės sukaktį.

RESOLUTION

Adopted * at a Mass Meeting of

buvo šio baisaus karo pradžia. Priesingai, visur sapotazavo demokratijų prisiruosmą kovai prieš ašį. Net "baltaji namą" pikietavo. Prezidentas Rooseveltas tuo laiku jiems buvo tik "Wall Stryčio bernas". Į nazių bombarduojamos Anglijos pagarbos šauksmą, komunistų vad. Browderis paleido atsakymo sarkastišką šūkį — "The Yanks are not coming".

Taip tęsėsi iki birželio 22, 1941. Tą dieną nacių tigras kibo Rusijos meškai už gerklės. Ir visi bolševikai, kaip kirminėliai vėl persivertė. Tuoj "baltojo namo pikietininkai" tapo atšaukti. Rooseveltas jiems liko vėl prezidentu. "Kapitalistinis karas" virto "šventuoju karu", o bolševikai virto dideliais "demokratais" ir patrijotais.

EKSTRA PERSIVERTIMAI
Bostono lietuviškai kalbanti bolševikai pasirodė dar lanktesni už kitus, nes jie padarė keletą "ekstra" persivertimų.

Vienas ne muilo, bet idėjų "salesmonas" nusprendė "prisitaikyti prie aplinkybių", arba, anot Jaunučio, "sugybulėti". Rusijai okupavus Lietuvą, jis iš "tautininko" virto Stalino garbintoju. Kadangi jis buvo vienos protestonų sektos dvasininku, tai beveik visi lietuviški bolševikai liko jo "parapijoniais". Kiti tapo net "trustisais" jo maldnamio. Centras sužinojęs, kur pasuko jų "prycėris" pasirūpino jį (teismo keliu, nes geruoju nėjo) prašalinti. Iš metodistų prašalintas, prisiplakė prie unitarijonų. Kartu su juo ir bolševikai, iš nesena patapusių "metodistų" perėjo į "unitarijonus". Per tiek metų skelbėsi ešą bedieviais, uoliai lankė sekmadieniais, į minėtų sektų pamaldas. Unitarijonų vadovybė greit pamatė kokių "parapijonų" susilaukė ir kaip jie elgiasi.

Trumpai: 1) prieš nacius-fašistus; 2) su naciais ir fašistais: prieš demokratijas; 3) vėl prieš nacius ir fašistus. Bostoniečiai dar padarė šiuos "ekstra" persivertimus: 4) 'bebožninkai'; 5) 'metodistai'; 6) 'unitarijonai'; 7) vėl 'bebožninkai'.

Reiškia, kad "prisitaikyti prie aplinkybių" sumaskolėje broliai turi kaip kirminėliai vartytis. Ir tai vis dėl Džiugašvilio garbės ir jo diktatūros praplėtimo pasaulį. Ar jie pabus kada iš to svai-gulio ir grįš į sveiką protą?

Lithuanian - Americans of Greater Boston in South Boston High School Auditorium on February 11, 1945

WHEREAS, It is generally known that at the present time President Roosevelt, Prime Minister Churchill, and Premier Stalin are somewhere in conference;

WHEREAS, It is generally understood that formerly independent Lithuania, whose independence was proclaimed on February 16, 1918, and was recognized subsequently by all the great nations of the world, recently was absorbed into the Russian Empire without vestige remaining of self - government or of "the people's right freely to choose the government and institutions under which as free men they are to live";

WHEREAS, President Roosevelt has said "we shall not hesitate to use our influence to secure the fulfillment of the principles of the Atlantic Charter";

WHEREAS, The conduct of Russia in reference to Lithuania and other small nations subjected to its yoke is indicative of a contempt for the Atlantic Charter, and is embitter-

ing and disillusioning these small nations;

WHEREAS, To Lithuania and these small nations, all the fine words spoken in recent years and even repeated in recent days about self-government and self - determination, have a hollow ring and are a mockery in the ears of men who hoped for an edifice of world peace built on liberty and independence.

NOW, THEREFORE, BE IT RESOLVED that at the conference referred to hereinbefore, steps be taken that the sovereignty of Lithuania be restored and her independence re-established; and further be it

RESOLVED, that "no temporary or provisional authorities... block the eventual exercise of the people's right freely to choose the government and institutions under which, as free men, they are to live"; and further be it

RESOLVED, that this is a practice which will test the good faith of the major powers and it is essential if the peace is to "Command good will from the overwhelming masses of the people of the world" and to obtain the co-operation "of all nations, large and small, whose peoples in heart and in mind are dedicated... to the elimination of tyranny and slavery, oppression and intolerance"; and further be it

RESOLVED, as spoken by Abraham Lincoln, THE GREAT EMANCIPATOR, whose anniversary of birth we commemorate to-morrow: "It is for us, the living... to be dedicated to the unfinished work which they who fought... have thus far so nobly advanced... That from the honored dead we take increased devotion to that cause for which they gave their full measure... that we highly resolve that the dead shall not have died in vain"; and further be it

RESOLVED, that copies of this Resolution be forwarded to the President, Secretary of State, Members of Congress of the United States, to the representatives of the Governments of Great Britain, Estonia, Lat-

via, Lithuania, Poland, Soviet Russia, and to the Press.
John J. Grigaluis,
Chairman.

SVEIKSTA

Pereitą savaitę sunkiai susirgo ponis Genovaitė Razvadauskienė, p. Pr. Razvadausko žmona, gyv. G St., So. Bostone. Po kelių dienų energingų daktaro žygių pasisekė pakirsti ligos įšėlimą ir sveikata žymiai pagerėjo. Ligonė sveiksta savo namuose. Rap.

Minėjo Varduvių Dieną

Kovo 11 d. pp. Kazys ir Ieva Gudaičiai pasikvietė gimes ir svečius į savo namus Hyde Parke ir linksmai paminėjo šv. Kazimiero dieną. Tąja proga svečiai, po skanių pietų, nusifotografavo. Paveikslas bus pasiųstas seržentui Kaziu Gudaičiui, kuris dabar kovoja prieš vokiečius kur nors Vokietijoje.

Jaunasis Gudaitis yra lankęs garsią Boston Latin mokyklą ir Harvard'o universitetą. Jis yra pasižymėjęs kaip gabus atletas, ypač gerai žaidžia football. Rap.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

PARSIUDODA namas už \$1100, 14 Springer Street, So. Bostone, 3-4 kambarių. Elektra, gesas, dvi baltos sinkos, trys pečiai. Šaukite SOU 3818 arba 8 Springer Street, South Bostone. (20)

Palengvink Nugaros Gėlą VARTOK KARŠTĮ!

Karštis palengvina raumenų skausmus — greitai, sėkmingai. Norint gauti pagėdaujamą, nuolatini palengvintami karščiu ištuos dienas, padėję skaudamą vietą užsidė viena didelė Johnson's RAUDONJOJO KRYŽIAUS PLASTERI — arba storesnii, šiltesnį Johnson's Plasteri Nugarai... Lengvi, veikūs juo vaistai švelniai kašina nugarą, įjudina kraują apytauks, veikia prieš juo susikauptimą, atliuosuoja skausmą... Šiltesnį audėtinis apdangas palaiko kūno karštį, suugo nugarą tuo atšaldimo teikia nuolatinę paramą... Išbandyk šį svėrų lengvą, patikrintą būdą "karščiu gyvyti" paprastą nugaros gėlą ir kitus raumenų skausmus šildiančius. (Jei turi chronišką nugaros gėimą, elk pas gydytoją)... Visiomet reikalauk PIKROJO, Johnson and Johnson pagėminto.

Johnson's RED CROSS PLASTER
OR
Johnson's BACK PLASTER

GRABORIAI

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių Direktorius
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dël visokių reikalų
Patarnavimas Dieną ir Naktį

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKE
Lietuvių Graborius ir Balsamuotojas
Turi Notaro Telesę
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 2590
Sinaus gyvenamoji vieta -
838 Dorchester Ave.
Tel. COLUMBIA 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčią Šeremenis Dykal
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graborius ir Balsamuotojas
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia Šeremenis dykal
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS SVČ.
Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gallūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — B. Cunienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W.
Lėdininkė — Ona Stanulūnė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Ivarkardė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą atnadienį mėnesio, 7:30 val. vakare. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visas draugijos reikalus kreipkitės pas protokolu raštininkę | SV. JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA
Pirmininkas — Juozas Svagždyas 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleičis 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Gilneckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas — Stasys K. Griganavičius 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trėčią sekmdienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje 492 E 7th St. So Boston, Mass |
|--|--|

Dorchesterio Am. Liet. Piliėčių Klūbas Rengia
Metinę Vakariėnę
Sekmdienį, Kovo-March 18, 1945
204 Adams St., Dorchester, Mass.
Pradžia 6:30 val. vakare.
Kviečia visus dalyvauti.

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.
Kainos prieinamos.
Myopia Club Beverage Co.
Grafton Ave., Irlington Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Literatūros Skyrus

Veda — Antanas Vaičiulaitis

KNYGA ISPANŲ KALBA

“Lietuva Kryžminėje Ugnyje”

Vertingiausia ir stambiausia knyga apie Lietuvą šio karo metu išėjo ispanų kalba pernai metais. Ji išspausdinta Argentinoje ir vadinasi “Lituanía entre Fuego Cruzado”, arba — “Lietuva kryžminėje ugnyje”.

Visi žinome, kad Argentinoje lietuvių skaičius tėra vidutiniškas. Be to, jie ten yra naujakuriai, neturi savo stiprių ekonominių ir kultūrinių pagrindų. Bet Lietuvos vardui išgarsinti Argentinos spaudoje padaryta gana daug. Ligšiol Argentinos dienraščiuose ir žurnaluose dažnai pastebėdavom rimtų straipsnių, nušviečiančių lietuvių problemas. Daugiausia jie parašyti to vieno žmogaus — K. Verax, mūsų tautiečio. Matyt, jis turėjo geros paramos, kad pajėgė tiek daug padaryti, nors neseniai ten atvykęs.

Dabartinė knyga, “Lietuva kryžminėje ugnyje”, taip pat K. Veraxo parašyta. Yra tai didelės veikalas, turįs beveik 500 puslapių. Rengiant jį, įdėta daug kruopštaus darbo. Autorius panaudojo visa, ką galėjo rasti Lietuvos reikalui: kitų raštus įvairiomis kalbomis, žurnalų ir dienraščių straipsnius, dokumentus, valstybės vyrų pareiškimus, iliustracijas. Pastarųjų įdėta gausiai, ir jos pavaizduoja Lietuvos nueitą kelią nuo senovės kunigaikščių ligi paskutinių dienų.

Pagrindinis šios knygos tikslas yra duoti Lietuvos padėties aprašymą rusų ir vokiečių okupacijose. Bet prieš tai, pirmoje dalyje, randame platų Lietuvos istorijos, kultūrai ir ūkinio gyvenimo vaizdą.

Cia skaitytojui graži proga susipažinti su lietuvių kilme, kalba, didžiąja senovės valstybe, Nepriklausomybės laikotarpiu, liaudies menu, literatūra, ekonomine pažanga.

Antroje dalyje smulkiai pasakojama Lietuvos vargų dviejose priespaudose istorija. Čia sutraukti visi faktai, kurie tik buvo žinomi ir prieinami. O daug tu faktų pasaulį išvysta čion pirmą sykį. Pavyzdžiui, niekur ligšiol nėra taip smulkiai aprašytos derybos Maskvoje tarp Stalino su Molotovu ir Lietuvos užsienių reikalų ministro J. Urbšio dėl sovietiškujų igulų, kurios buvo pirmutinė priekabė įkelti koliai į Lietuvą ir vėliau ją užimti. Čia suminėjam tik vieną faktą, bet tokios naujos medžiagos knygoje turime daug daugiau.

Taip pro mūsų akis prabėga liūdna ir kruvina Lietuvos istorija paskutiniiais penkeriais metais — igulos, okupacija, trėmimai, šaudymai, lietuviškos kultūros naikinimas, tautos dvasinių vertybių žalojimas, vėl nauja okupacija,

kovos dėl laisvės, tūkstančiai padėtų gyvybių aukų.

Negalima praeiti nepastebėjus, kad vokiečių okupacijos Lietuvoje aprašymas šioj knygoj yra plačiausias, kokį tik turime ligšiol bet kuria kalba. Knyga rašant, apie nacių darbus Lietuvoje dar ne tiek daug žinių tebuvo pasiekę išorinį pasaulį, todėl jau vien tai rodo, kaip kruopščiai autorius surinko visus davinčius, kokius tik buvo galima rasti.

Lietuvių tautos tragediją K. Verax piešia ne bendrais posakiais, bet pasiremdamas įrodomais šaltiniais, konkrečiais daviniais, dokumentais, skaičiais. Užtai pats veikalas įgyja dokumentalinės vertės, nes jame sutraukta tiek naudingų ir reikalingų faktų; antra vertus, medžiagos gausumas, įvairumas ir platumas reikalui suteikia savotiškos jėgos, gyvumo, prie kurio prisideda paties rašytojo patraukiantis stilius. Autorius yra vienas iš tų žmonių, kurie moka ne tik rasti įdomių ir vertingų dalykų, bet ir žino, kaip visa tai įdomiai ir su skoniu perduoti. Tuo norime pasakyti, kad “Lietuva kryžminėje ugnyje” išlaido tvirtus stiliaus kultūros reikalavimus, ir tas bruožas kaip tik gražiai gali atitikti vietos reikalavimus, nes kai kurie ispanų kalbos kraštai yra aukštai pakilę dvasinės kultūros srityje.

Baigiamasis skyrius pavadintas “Ateities viltys”. Jame pradžioje išrašomi prezidento Roosevelto žodžiai: “Ateis laikas, ir Lietuva vėl bus laisva”. Tai reiškia, kad prezidento Roosevelto žodžiai yra pasiekę ne tik šios šalies, Amerikos, lietuvius, bet apėję ir kitus pasaulio kraštus, pasiekdami ir savo laiku sutvirtindami milijonus širdžių — laisvės ieškančių širdžių. Sakome — savo laikui, nes štai dabar, kviesdamas į San Francisco konferenciją

valstybes, kurių bent du trečdaliai nė vieno kraujo lašo nenuliejo šiame kare, visiškai ignoruoja Lietuvą, lyg jos nė būte nebūtų, nors ji dėl laisvės, teisingumo ir taikos paaukojo tūkstančius gyvybių šiame kare. Štai kokių keistų būsimojo pasaulio ženklų susilaukėme! Bet prieš tokius ženklus iš tos pačios knygos mes pastatomė paskutinio nuncijaus Lietuvai Luigi Centoz žodžius: “Toks darbštus ir pažangus kraštas kaip Lietuva yra vertas didelės ateities”.

Manome, kad šią knygą būtų labai pravartu turėti ir lietuvių kalba, kuria ji pirmiausia ir buvo parašyta. Būtų gera, kad kas nors šioje šalyje išleistų ją, ir tai dėl dviejų priežasčių — kaip svarbų veiklą savo medžiagine puse, faktais, nušviečiančiais tokią tragišką Lietuvos laikotarpį, ir kaip įdomaus, patraukiančio pasakojimo kūrinių.

A. Vaičiulaitis.

NURIMK, SESUT

Nurimk, sesut, gana raudoti,
Nušluostyk ašaras gailias:
Prašais vargai, laikai kraujuoti,
Gyvensim valandas tylas.

Linksmu tu grįši i tėvyne,
Po sparnu ji tave priglaus,
Ir jausi meilę begalinę,
Kaip saulę rytmečio dangaus.

Viena darželyje išsėsięs,
Pavargus po sunkios dienos,
Ir širdimi kažko ilgėsięs,
Ramiai lakšutė tau dainuos.

Atjos bernelis numylėtas,
Priglaus tave jis prie širdies.
Dangus, žvaigždutėmis nusėtas,
Nušvies jums kelią ateities.

KARVELĖLI

Karvelėli mėlynasai,
Oi, kūr tu lakiojai?
Karusėli, geltonasai,
Kur tu nerinėjai?

Žalioj girioj uogynėlis,
Tai aš ten lakiojau,
Ant marelį baltos putos,
Aš ten nerinėjau.

Karvelėli mėlynasai,
Kas tave nušovė?
Karusėli geltonasai,
Kas tave pagavo?

Turi brolis aukso strielba,
Tai mane nušovė,
Turi sesuo šilko tinklą,
Tai mane pagavo.

Jauna lietuvaitė, rūpestinga šeimininkė. Ji lesina mažučius - gražučius geltonus vištukus. Didžiausias malonumas mažajai šeimininkei šeimininkauti.

Vaižgantas

RIMAI IR NERIMAI

Tėsinys

Tai tikt keletą akimirky. Nuraudęs, it apopleksijos daužtas, jis sugriežė dantiu, smarkiai, net skaudžiai prisispaudė prie peties gvintinį šautuvą ir taip tvirtai nutaisė į patį pirmąjį priešininką, kurs baigė vyti Nerimą, jog, paleidęs šūvį, dar ir šautuvą tenlink nudūrė; lyg ne kulka, tik iešmą būtų smei-gęs. Taip buvo tikras, patikęs, jog nė nebežiūrėjo, ar priešininkas nuvirto nuo arklio. Tik pasileido gintis iš užpakalio, nuolat šaudydamas tai iš gvintinės, tai iš revolverio.

Susiprato priešininkai pakliuvę į tarpą dviejų ugnių. Suprato ir Nerimas, jog saviškiai jį vaduoja. Atsigrįžo, puolė ant užpuolikių, Rimas iš užpakalio; abudu sušuko: ura! kirsdamu, it pablūdė. Ir priešininkai išsigando: du toje pat akimirkoje krito draugų šoblėmis sužeisti, o du pasileido bėgti. Penktasis liko Rimo negyva nušautas.

Nušoko draugai nuo arklių ties sužeistaisiais, atėmė iš jų visus ginklus ir, nė neklausydamu, kaip nelaisviai meldė nebepribaigti jų, puolė vienas antram ir glėbį. Rimas net pravirko iš to nervų įtempimo.

— Ar bent sveikas?... Ar nė vienas šovinyš nekliuvo?... — teiravosi, meiliai žiūrėdamas į Nerimą.

Nerimui virptelėjo lūpos, visas paraudo ir dar sykį apkabino Rimą.

— Taip tu manęs gailėjai? — paklausė.

— Nė pats nenujėgiau, kaip tu man esi brangus. Paties savęs nebūčiau taip pagailėjęs, kaip tavęs, drauge...

Abiem buvo aišku, jog gimę augę kupetoje, vienoje vietoje, jie suaugo ir širdim, jog gyvenimo dul-kės tegali juos apčiurinti, bet ne perdirbti; jog paskutinių laikų gyžimas buvo dirbtinis, taip sakant, stilizuotas sulig tėvų jausmais.

Ir ėmė draugai nebesiskirti. Kur vienas ėjo gera valia, antras sekė. Kits kitą sekė, už kits kitą labiau bijojo, nei patys už save. Dieną, šaudydami, vienas antro dabojo, ar gerai

užsistatę. Valgiu dalijos, naktį stidendamu, viens antrą klostės. Jų draugavimasi žinojo visa rota; į akis neva išjuokė, bet už akių jais džiaugėsi ir net pavydėjo tiems “licviakams”, kurie mylisi, it mergelės.

Taip praslinko mėnuo. Viename mūšyje priešininkai iššaudė visus jų būrio oficerius. Šoko draugai ir visą permirkusią... no vandeniu, bet kažin kuotirštesniu ir riebesniu... Krauju... pažino kiekvienas. Ji buvo trumpa: “Melskitės už mus. Rimas, Nerimas.”

Toliau gailestingosios sesers prierašas:

širdys nusigando, suspurdėjo, it pagauti žvirbleliai, ir nebenutilo. Paniuro Lietuvos rudens dangus; paniuro Aukštaičiai visi; ypač gi galiniai. Jautė nelaimę, meldėsi ir vėl jautė, jog nieko nebeišmels.

Ir nebeišmeldė. Kuria dieną paštas pačiam seniui Nerimui įteikė atvirutę vėl tokiu pat adresu: “Nerimams ir Rimams ir Aukštaičiams Kauno gub.” Tik kažin kokią labai sučiurusią, suglamžytą, nudilusią ir visą permirkusią... no vandeniu, bet kažin kuotirštesniu ir riebesniu... Krauju... pažino kiekvienas. Ji buvo trumpa:

“Melskitės už mus. Rimas, Nerimas.”

AR MENI?

Ar meni tą skaištų rytą,
kai iš varpų auksas biro
ir į sraunųjį upelį
medžių žalias šilkas sviro?

Kai paukšteliai saulėj narstė,
giesmėm žvangino padange,
kai svajodamas artojas
gale lauko vagą rangė?

Ar meni gintaro jūrą,
kai iš putų miglos kėlės,
o ant kranto gelsvas auksas
nardė po kristalo smėlį?

Mes norėjome ten plaukti,
kur pasaulio gelmės vėrės,
mes norėjom plaukti, plaukti,
jūra, saule pasigėrė...

J. Ž-tė (“L-s”)

WILL AID VICTIMS OF WAR

This poster, prepared to stimulate interest in the fifth annual collection of the Bishops' War Emergency and Relief Committee, will hang in 16,000 parish churches throughout the country prior to the appeal to be made in most dioceses on Laetare, Sunday, March 11. (NCWC)